

Βρυξέλλες, 14.12.2022
C(2022) 9139 final

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) .../... ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14.12.2022

για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

{SEC(2022) 441 final} - {SWD(2022) 408 final} - {SWD(2022) 409 final}

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) .../... ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14.12.2022

για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων¹ [στο εξής: κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588], και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία i), ii), vi), vii) και x),

Αφού δημοσίευσε σχέδιο του παρόντος κανονισμού²,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κρατική χρηματοδότηση που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) συνιστά κρατική ενίσχυση και απαιτείται η κοινοποίησή της στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 109 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο δύναται να καθορίζει κατηγορίες ενισχύσεων που απαλλάσσονται από την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης. Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις εν λόγω κατηγορίες ενισχύσεων.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να δηλώνει, σύμφωνα με το άρθρο 109 της ΣΛΕΕ, ότι ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων είναι δυνατό, υπό ορισμένους όρους, να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης. Η Επιτροπή έχει εφαρμόσει τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο πολυάριθμων αποφάσεων. Η Επιτροπή έχει επίσης εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την πολιτική της στον εν λόγω τομέα. Με βάση την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, είναι σκόπιμο να συνεχίσει να κάνει χρήση των εξουσιών που της παρέχονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588. Κατά συνέπεια, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι ενισχύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στο εξής: ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση

¹ ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1.

² ΕΕ C 185 της 6.5.2022, σ. 1.

και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και οι ενισχύσεις οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εν λόγω τομείς, ανεξάρτητα από το μέγεθος της δικαιούχου επιχείρησης, για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες, οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα τα οποία είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, οι ενισχύσεις για καινοτομία και οι ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πόρων της θάλασσας και των γλυκών υδάτων θα πρέπει να κηρύσσονται συμβατές με την εσωτερική αγορά και να μην υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Η απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από τη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου της ενίσχυσης, ως μέτρο διατήρησης βιολογικών πόρων της θάλασσας και των γλυκών υδάτων. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 δεν εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να δηλώνει, σύμφωνα με το άρθρο 109 της ΣΛΕΕ, ότι οι κρατικές ενισχύσεις προς οργανισμούς δημοσίου δικαίου, δημόσιες αρχές ή κρατικούς ή ημικρατικούς οργανισμούς απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης.

- (3) Η Επιτροπή είναι σκόπιμο να συνεχίσει να κάνει χρήση των εξουσιών που της παρέχονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588 για την απαλλαγή των ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες, οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου.
- (4) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να απαλλάσσει τις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών στην αλιεία λόγω ορισμένων δυσμενών καιρικών συνθηκών από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Με βάση την εν λόγω εξουσιοδότηση, ο παρών κανονισμός θέτει σαφείς όρους συμβατότητας για αυτήν την κατηγορία ενισχύσεων και ορίζει το πεδίο εφαρμογής του ώστε να περιλαμβάνει τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου.
- (5) Η συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας αξιολογείται από την Επιτροπή με βάση τους στόχους της κοινής αλιευτικής πολιτικής (στο εξής: ΚΑΠ), όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³. Για λόγους εναρμόνισης με τα χρηματοδοτούμενα από την Ένωση μέτρα στήριξης, η μέγιστη ένταση της δημόσιας ενίσχυσης που επιτρέπεται βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι ίση με εκείνη που καθορίζεται για το ίδιο είδος ενίσχυσης στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴.
- (6) Είναι σημαντικό να μην χορηγούνται ενισχύσεις σε περιπτώσεις στις οποίες δεν εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο και, ειδικότερα, με τους κανόνες του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013. Ενισχύσεις είναι δυνατό συνεπώς να

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 (ΕΕ L 247 της 13.7.2021, σ. 1).

χορηγούνται από ένα κράτος μέλος στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μόνο εάν τα χρηματοδοτούμενα μέτρα και τα αποτελέσματά τους συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο.

- (7) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθιστά δυνατή την καλύτερη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων όσον αφορά τις δραστηριότητες επιβολής της νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις, καθώς και μεγαλύτερη απλούστευση, και αναμένεται να ενισχύσει τη διαφάνεια, την αποτελεσματική αξιολόγηση και τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, χωρίς να θίγει τις θεσμικές αρμοδιότητες της Επιτροπής και των κρατών μελών. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (8) Οι γενικοί όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καθοριστούν με βάση ένα σύνολο κοινών αρχών που εξασφαλίζουν ότι οι ενισχύσεις προωθούν την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας, έχουν σαφή χαρακτήρα κινήτρου, είναι αναγκαίες, κατάλληλες και αναλογικές, χορηγούνται με απόλυτη διαφάνεια και υπόκεινται σε μηχανισμό ελέγχου και τακτική αξιολόγηση χωρίς να αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται στο κοινό συμφέρον.
- (9) Οι ενισχύσεις που πληρούν όλους τους όρους του παρόντος κανονισμού, τόσο τους γενικούς όσο και τους ειδικούς για την εκάστοτε κατηγορία ενισχύσεων, θα πρέπει να θεωρούνται συμβατές με την εσωτερική αγορά και να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.
- (10) Οι κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, ή από άλλους κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588, εξακολουθούν να υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να κοινοποιούν ενισχύσεις που δυνητικά καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό. Οι ενισχύσεις αυτές θα πρέπει να αξιολογούνται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας⁵.
- (11) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρήσης εγχώριων προϊόντων αντί εισαγομένων ή σε ενισχύσεις για εξαγωγικές δραστηριότητες. Ειδικότερα, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύου διανομής σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες. Οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή του κόστους μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών απαραίτητων για την είσοδο νέου ή ήδη υφιστάμενου προϊόντος σε νέα αγορά σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα δεν θα πρέπει κατά κανόνα να θεωρούνται ενισχύσεις για εξαγωγικές δραστηριότητες.
- (12) Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ενισχύσεις που εγκρίνονται δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον. Συνεπώς, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχείρηση για την οποία εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές κηρύσσονται παράνομες και ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο

⁵ EE C 217 της 2.7.2015, σ. 1.

εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία. Επιπλέον, δεδομένου ότι θα συνεπαγόταν περιττή διοικητική επιβάρυνση για τον προσδιορισμό μεμονωμένων δικαιούχων που συμμετέχουν σε έργα τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (στο εξής: ΤΑΠΤΚ), η εν λόγω εξαίρεση θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσης σε μικρά ποσά ενισχύσεων για ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ.

- (13) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε προβληματικές επιχειρήσεις θα πρέπει καταρχήν να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δεδομένου ότι οι ενισχύσεις αυτές θα πρέπει να αξιολογούνται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων⁶. Ωστόσο, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν, κατά περίπτωση, ορισμένες εξαιρέσεις από τον κανόνα αυτόν. Κατ' εξαίρεση, οι εν λόγω ενισχύσεις είναι δυνατό να χορηγούνται βάσει του παρόντος κανονισμού για την αποζημίωση των δαπανών πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων, για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή από ορισμένα κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε προβληματικές επιχειρήσεις σε περιπτώσεις ενισχύσεων υπέρ ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ ή επωφελούνται από αυτά, όταν είναι δύσκολο να προσδιοριστούν μεμονωμένες δικαιούχοι επιχειρήσεις καθεστώτων αυτού του είδους. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, κρίνεται σκόπιμο να θεσπιστούν σαφή κριτήρια για να καθοριστεί αν μια επιχείρηση θεωρείται προβληματική για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.
- (14) Η επιβολή της νομοθεσίας για τις κρατικές ενισχύσεις εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία των κρατών μελών. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης των μεμονωμένων ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (15) Δεδομένης της ανάγκης να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ ελαχιστοποίησης των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στον ενισχυόμενο τομέα και των στόχων του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να απαλλάσσει τις μεμονωμένες ενισχύσεις οι οποίες υπερβαίνουν ένα καθορισμένο μέγιστο ποσό, ανεξαρτήτως του αν χορηγούνται ή όχι στο πλαίσιο καθεστώτος ενισχύσεων που απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (16) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και αποτελεσματικής παρακολούθησης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατός ο ακριβής υπολογισμός του ακαθάριστου ισοδυνάμου επιχορήγησης εκ των προτέρων χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια εκτίμησης κινδύνου (στο εξής: διαφανείς ενισχύσεις).
- (17) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ορίσει τους όρους υπό τους οποίους, για ορισμένα συγκεκριμένα μέσα ενίσχυσης, όπως τα δάνεια, οι εγγυήσεις, τα φορολογικά μέτρα και, ειδικότερα, οι επιστρεπτές προκαταβολές, οι εν λόγω ενισχύσεις είναι δυνατό να

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1).

θεωρούνται διαφανείς. Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εγγυήσεις θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που έχουν καθοριστεί για τον αντίστοιχο τύπο επιχείρησης. Στην περίπτωση των ΜΜΕ, η ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων⁷ ορίζει τα επίπεδα ετήσιας προμήθειας πάνω από τα οποία μια κρατική εγγύηση θεωρείται ότι δεν συνιστά ενίσχυση. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τα μέτρα που συνίστανται σε εισφορές κεφαλαίου και στη χορήγηση επιχειρηματικών κεφαλαίων δεν θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις.

- (18) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ενισχύσεις είναι αναγκαίες και ότι λειτουργούν ως κίνητρο για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση ακόμη και αν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις θα πρέπει να απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος κανονισμού μόνο εάν η δραστηριότητα ή οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ξεκινούν μετά την υποβολή γραπτής αίτησης ενίσχυσης από τη δικαιούχο επιχείρηση.
- (19) Όσον αφορά ad hoc ενισχύσεις που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό και οι οποίες χορηγούνται σε δικαιούχο που είναι μεγάλη επιχείρηση, το κράτος μέλος θα πρέπει, επιπλέον των όρων που αφορούν τον χαρακτήρα κινήτρου και ισχύουν για τις ΜΜΕ, να διασφαλίζει επίσης ότι ο δικαιούχος έχει αναλύσει, σε εσωτερικό έγγραφο, τη βιωσιμότητα του ενισχυόμενου έργου ή της ενισχυόμενης δραστηριότητας τόσο με τη χορήγηση της ενίσχυσης όσο και χωρίς αυτή. Το κράτος μέλος θα πρέπει να επαληθεύει ότι το εν λόγω εσωτερικό έγγραφο επιβεβαιώνει την ουσιώδη αύξηση της εμβέλειας του έργου ή της δραστηριότητας, την ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπάνησε ο δικαιούχος για το ενισχυόμενο έργο ή την ενισχυόμενη δραστηριότητα ή την ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του εξεταζόμενου έργου ή της δραστηριότητας. Θα πρέπει επίσης να είναι δυνατόν να διαπιστώνεται ο χαρακτήρας κινήτρου βάσει του γεγονότος ότι το επενδυτικό έργο ή η δραστηριότητα δεν θα είχε υλοποιηθεί στη συγκεκριμένη αγροτική περιοχή χωρίς την ενίσχυση.
- (20) Τα καθεστώτα αυτόματης χορήγησης ενισχύσεων υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπόκεινται σε ειδικό όρο όσον αφορά τον χαρακτήρα κινήτρου, δεδομένου ότι οι ενισχύσεις του είδους αυτού χορηγούνται βάσει διαφορετικών διαδικασιών σε σχέση με άλλες κατηγορίες ενισχύσεων. Τα εν λόγω καθεστώτα θα πρέπει να εγκρίνονται πριν αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή την ενισχυόμενη δραστηριότητα. Ωστόσο, ο όρος αυτός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, υπό την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα καλυπτόταν ήδη από τα προηγούμενα φορολογικά καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων. Για την αξιολόγηση του χαρακτήρα κινήτρου των εν λόγω καθεστώτων ενίσχυσης, η κρίσιμη χρονική στιγμή είναι ο χρόνος θέσπισης του φορολογικού μέτρου για πρώτη φορά στο αρχικό καθεστώς, το οποίο στη συνέχεια αντικαταστάθηκε από το διάδοχο καθεστώς.
- (21) Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο οι επιλέξιμες δαπάνες. Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να απαλλάσσει τις

⁷ ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

ενισχύσεις που υπερβαίνουν τη σχετική ένταση ενίσχυσης ως αποτέλεσμα του συνυπολογισμού μη επιλέξιμων δαπανών. Ο προσδιορισμός των επιλέξιμων δαπανών θα πρέπει να τεκμηριώνεται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα. Όλα τα στοιχεία θα πρέπει να υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις θα πρέπει να ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει επίσης να ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που πρέπει να εφαρμόζεται για την αναγωγή και για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης, στην περίπτωση ενίσχυσης που δεν λαμβάνει τη μορφή επιχορήγησης, θα πρέπει να είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο και το επιτόκιο αναφοράς, αντιστοίχως, που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης⁸. Όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι δόσεις της ενίσχυσης θα πρέπει να προεξοφλούνται με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν στις διάφορες ημερομηνίες από τις οποίες αρχίζουν να ισχύουν τα φορολογικά πλεονεκτήματα. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η χρήση ενισχύσεων με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών, διότι τα συγκεκριμένα μέσα επιμερισμού του κινδύνου συντελούν στην ενίσχυση του χαρακτήρα κινήτρου των ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, όταν η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών, είναι δυνατό να αυξάνονται οι εφαρμοστέες εντάσεις ενίσχυσης που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

- (22) Στην περίπτωση φορολογικών πλεονεκτημάτων που χορηγούνται για μελλοντικούς φόρους, το εφαρμοστέο προεξοφλητικό επιτόκιο και το ακριβές ποσό των δόσεων της ενίσχυσης ενδέχεται να μην είναι γνωστά εκ των προτέρων. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν εκ των προτέρων ανώτατο όριο για την προεξοφλημένη αξία της ενίσχυσης με τήρηση της εφαρμοστέας έντασης ενίσχυσης. Στη συνέχεια, όταν καταστεί γνωστό το ποσό της δόσης της ενίσχυσης για μια συγκεκριμένη ημερομηνία, μπορεί να γίνει προεξόφληση του ποσού αυτού βάσει του ισχύοντος τη στιγμή εκείνη προεξοφλητικού επιτοκίου. Η προεξοφλημένη αξία κάθε δόσης ενίσχυσης θα πρέπει να αφαιρείται από το συνολικό ύψος του ανώτατου ποσού.
- (23) Για να εξακριβωθεί αν τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ύψος της κρατικής ενίσχυσης για την ενισχυόμενη δραστηριότητα ή το ενισχυόμενο έργο. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προσδιορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται η σώρευση διαφόρων κατηγοριών ενισχύσεων. Οι ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού και οποιεσδήποτε άλλες συμβατές ενισχύσεις οι οποίες απαλλάσσονται βάσει άλλων κανονισμών ή έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, είναι δυνατό να σωρευθούν, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Σε περίπτωση που διαφορετικές πηγές ενίσχυσης αφορούν τις ίδιες προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες —που επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει—, η σώρευσή τους θα πρέπει να επιτρέπεται εφόσον δεν υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης ή το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις εν λόγω ενισχύσεις βάσει του παρόντος κανονισμού. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να θεσπίζει ειδικούς κανόνες για τη σώρευση μέτρων ενίσχυσης με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας συχνά δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες ούτε

⁸

EE C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

είναι δυνατό να αποδοθούν σε τέτοιου είδους δαπάνες. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να επιτρέπεται η ελεύθερη σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, όταν η ενίσχυση ήσσονος σημασίας χορηγείται για τις ίδιες προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, όπως και η κρατική ενίσχυση που απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού, η σώρευση θα πρέπει να επιτρέπεται μόνον έως τη μέγιστη ένταση της ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο III του παρόντος κανονισμού.

- (24) Δεδομένου ότι οι κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ απαγορεύονται καταρχήν, είναι σημαντικό να είναι δυνατόν να ελεγχθεί αν οι ενισχύσεις χορηγούνται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες. Ως εκ τούτου, η διαφάνεια των κρατικών ενισχύσεων είναι ουσιώδης για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της ΣΛΕΕ και συνεπάγεται βελτίωση της συμμόρφωσης, ενίσχυση της λογοδοσίας, αξιολόγηση από ομοτίμους και, εντέλει, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών. Για να διασφαλιστεί η διαφάνεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεωθούν να δημιουργήσουν εμπεριστατωμένους δικτυακούς τόπους για τις κρατικές ενισχύσεις, σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, με συνοπτικές πληροφορίες για κάθε μέτρο ενίσχυσης που απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω υποχρέωση θα πρέπει να συνιστά προϋπόθεση για τη συμβατότητα των μεμονωμένων ενισχύσεων με την εσωτερική αγορά. Σύμφωνα με την πάγια πρακτική για τη δημοσίευση πληροφοριών βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, θα πρέπει να χρησιμοποιείται τυποποιημένος μορφότυπος που καθιστά δυνατή την αναζήτηση πληροφοριών, την τηλεφόρτωση και την ευχερή δημοσίευση στο διαδίκτυο. Οι σύνδεσμοι προς τους δικτυακούς τόπους κρατικών ενισχύσεων όλων των κρατών μελών θα πρέπει να δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588, θα πρέπει να δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής συνοπτικές πληροφορίες για κάθε μέτρο ενίσχυσης που απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (25) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική παρακολούθηση των μέτρων ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1588, είναι σκόπιμο να καθοριστούν απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη όσον αφορά τα μέτρα ενίσχυσης που έχουν απαλλαγεί βάσει του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με τα αρχεία που θα πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη για τις ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού, λαμβανομένης υπόψη της προθεσμίας παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου¹⁰. Τέλος, κάθε μεμονωμένη ενίσχυση θα πρέπει να περιλαμβάνει ρητή αναφορά στον παρόντα κανονισμό.
- (26) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των όρων συμβατότητας που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει η Επιτροπή να είναι σε θέση να ανακαλεί το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία για μελλοντικά μέτρα ενισχύσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις εν λόγω απαιτήσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να περιορίσει την ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά

⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

κατηγορία σε ορισμένους τύπους ενισχύσεων, ορισμένες δικαιούχους επιχειρήσεις ή μέτρα ενίσχυσης που θεσπίστηκαν από ορισμένες αρχές, όταν η μη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό αφορά μόνο μια περιορισμένη ομάδα μέτρων ή ορισμένες αρχές. Η εν λόγω στοχευμένη ανάκληση θα πρέπει να συνιστά αναλογικό διορθωτικό μέτρο, άμεσα συνδεδεμένο με τη διαπιστωθείσα μη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό.

- (27) Για να εξαλειφθούν οι διαφορές που θα μπορούσαν να προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και για να διευκολυνθεί ο συντονισμός ανάμεσα στις διάφορες ενωσιακές και εθνικές πρωτοβουλίες που αφορούν τις ΜΜΕ, καθώς και για λόγους διοικητικής σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, ο ορισμός των ΜΜΕ που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να βασίζεται στον ορισμό που προβλέπεται στη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής¹¹.
- (28) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει τα είδη των ενισχύσεων που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες εγκρίνονταν συστηματικά από την Επιτροπή στο παρελθόν. Για τις εν λόγω ενισχύσεις δεν θα πρέπει να απαιτείται κατά περίπτωση αξιολόγηση της συμβατότητάς τους με την εσωτερική αγορά από την Επιτροπή, εφόσον τηρούνται οι όροι που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΕ) 1380/2013 και (ΕΕ) 2021/1139, κατά περίπτωση.
- (29) Το άρθρο 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ ορίζει ότι οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, είναι αναγκαίο να οριστεί το είδος των φαινομένων που ενδέχεται να συνιστούν θεομηνία η οποία απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (30) Η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια αποτελούν τομείς οι οποίοι είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι τόσο σε δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία όσο και σε ασθένειες των ζώων. Από την πείρα καταδεικνύεται ότι οι τομείς αυτοί πλήττονται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τέτοια φαινόμενα και ότι οι αλιείς υφίστανται σημαντικές ζημιές από αυτά. Τα μέτρα για την επαρκή ασφάλιση και αντιστάθμιση τέτοιου είδους ζημιών θεωρούνται κατάλληλο εργαλείο για την παροχή συνδρομής στις επιχειρήσεις ώστε να ανακάμψουν από τις ζημιές αυτές και, ως εκ τούτου, να παραμείνουν σε λειτουργία και με τον τρόπο αυτόν να εξασφαλίσουν την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στους εν λόγω τομείς.
- (31) Οι ζημιές που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, όπως οι καταγίδες, ο παγετός, το χαλάζι, ο πάγος, η βροχή ή σοβαρές ξηρασίες, οι οποίες παρατηρούνται σε πιο τακτική βάση, δεν θα πρέπει να θεωρούνται θεομηνίες κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ. Ωστόσο, στον βαθμό που οι επιπτώσεις τους στην οικονομική δραστηριότητα είναι τέτοιες ώστε να είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα θα πρέπει να θεωρείται ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.
- (32) Για να εξασφαλίζεται ότι η απαλλαγή αυτή καλύπτει τις ενισχύσεις που χορηγούνται για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες και δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, ο παρών κανονισμός θα

¹¹ Σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

πρέπει να ορίζει, κατά πάγια πρακτική, τους όρους υπό τους οποίους οι εν λόγω ενισχύσεις είναι δυνατό να επωφελούνται από την απαλλαγή κατά κατηγορία. Οι όροι αυτοί θα πρέπει, ειδικότερα, να σχετίζονται με την επίσημη αναγνώριση από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών του χαρακτήρα του εν λόγω φαινομένου ως θεομηνίας ή ως δυσμενών κλιματικών φαινομένων που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, καθώς και με άμεση αιτιώδη σχέση μεταξύ της θεομηνίας ή του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου και των ζημιών που υπέστη η δικαιούχος επιχείρηση, η οποία μπορεί να περιλαμβάνεται μεταξύ των προβληματικών επιχειρήσεων, και θα πρέπει να διασφαλίζουν την αποφυγή υπεραντιστάθμισης. Η αντιστάθμιση δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ποσό που είναι αναγκαίο για να μπορέσει η δικαιούχος επιχείρηση να επανέλθει στην κατάσταση που επικρατούσε πριν από το φαινόμενο.

- (33) Η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια είναι τομείς στους οποίους δεν υπάρχουν επαρκή κίνητρα για την ανάληψη ατομικής δράσης, παρά το γεγονός ότι το αποτέλεσμα του συνδυασμού των ατομικών δράσεων θα ανταποκρινόταν στο κοινό συμφέρον όλων των χρηστών. Για τον λόγο αυτόν οι ενισχύσεις για την προστασία και την αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και τα καθεστώτα αντιστάθμισης στο πλαίσιο βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής αποβλήτων από τη θάλασσα, θα πρέπει να θεωρείται ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.
- (34) Ο παρών κανονισμός λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, όπως αναγνωρίζονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ειδικά μέτρα.
- (35) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε ΜΜΕ οι οποίες συμμετέχουν σε έργα της ΤΑΠΤΚ έχουν περιορισμένες επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, ιδίως λόγω του θετικού ρόλου που διαδραματίζουν οι ενισχύσεις για την ανταλλαγή γνώσεων, ειδικότερα για τις τοπικές κοινότητες, καθώς και του συχνά συλλογικού χαρακτήρα των ενισχύσεων και της σχετικά μικρής κλίμακάς τους. Η φύση των εν λόγω έργων είναι ολοκληρωμένη, πολυπαραγοντική και πολυτομεακή, γεγονός που μπορεί να εγείρει ορισμένες δυσκολίες για την ταξινόμησή τους βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι δήμοι, από τη φύση τους, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού των ΜΜΕ¹². Ωστόσο, διαδραματίζουν συχνά καίριο ρόλο στην οργάνωση και την υλοποίηση των έργων ΤΑΠΤΚ. Επομένως, όταν ένα έργο ΤΑΠΤΚ υλοποιείται για την επίτευξη ενός από τους στόχους που προβλέπονται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, θα πρέπει να είναι δυνατή η εξαίρεση κατά κατηγορία ενισχύσεων και για τους δήμους στο πλαίσιο του εν λόγω έργου. Δεδομένου του τοπικού χαρακτήρα των έργων της ΤΑΠΤΚ, τα οποία επιλέγονται βάσει πολυετούς στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης που καθορίζεται και υλοποιείται από σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και του προσανατολισμού τους προς το κοινοτικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό και κλιματικό συμφέρον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εξετάζει ορισμένες δυσκολίες με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωπα τα έργα ΤΑΠΤΚ, προκειμένου να διευκολύνεται η συμμόρφωσή τους με τους κανόνες

¹² Σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ, ο οποίος περιλαμβάνεται και στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού (πρβλ. άρθρο 3 παράγραφος 4 του εν λόγω παραρτήματος).

για τις κρατικές ενισχύσεις. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και για τους δήμους που επωφελούνται άμεσα ή έμμεσα από έργα ΤΑΠΤΚ, τα οποία επιδιώκουν έναν από τους στόχους που προβλέπονται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588.

- (36) Κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και του άρθρου 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου¹³, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις που εφαρμόζονται στην αλιεία εσωτερικών υδάτων και στις ιχθυοκαλλιέργειες. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο τα εν λόγω μέτρα να εξακολουθήσουν να απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται κατ' εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Φορολογικές απαλλαγές που εφαρμόζονται στην αλιεία εντός των υδάτων της ΕΕ και τις οποίες πρόκειται να θεσπίσουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της εν λόγω οδηγίας δεν καταλογίζονται στο κράτος και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- (37) Όπως προκύπτει από την πείρα της Επιτροπής στον τομέα αυτόν, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις θα πρέπει να αναθεωρούνται περιοδικά. Ως εκ τούτου, η περίοδος εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι περιορισμένη και θα πρέπει να θεσπιστούν μεταβατικές διατάξεις. Με δεδομένο το γεγονός ότι οι όροι για τη χορήγηση ενίσχυσης βάσει του παρόντος κανονισμού συνδέονται στενά με τους όρους που έχουν θεσπιστεί για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, είναι σκόπιμο να εναρμονιστεί η περίοδος εφαρμογής του παρόντος κανονισμού με την αντίστοιχη περίοδο του ΕΤΘΑΥ. Για τη διασφάλιση της συνέχειας και της ασφάλειας δικαίου κατά τη διάρκεια μεταβατικής φάσης, είναι σκόπιμο ο παρών κανονισμός να εφαρμοστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.
- (38) Αν λήξει η περίοδος ισχύος του παρόντος κανονισμού χωρίς να παραταθεί, καθεστώςτα ενισχύσεων που έχουν ήδη απαλλαγεί βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συνεχίσουν να απαλλάσσονται για έξι μήνες για να εξασφαλιστεί η συνέχεια και η ασφάλεια δικαίου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε:

¹³ Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

- α) πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στο εξής: ΜΜΕ) οι οποίες δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
 - β) δήμους σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55· και
 - γ) αλιευτικούς λιμένες, τόπους εκφόρτωσης, ιχθυόσκαλες και καταφύγια σύμφωνα με το άρθρο 29.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται επίσης σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε οποιαδήποτε επιχείρηση δραστηριοποιείται στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας για οποιονδήποτε από τους ακόλουθους σκοπούς και ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιχείρησης που είναι δικαιούχος της ενίσχυσης:
- α) για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες·
 - β) για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενές κλιματικό φαινόμενο το οποίο είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία·
 - γ) για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα· και
 - δ) για την καινοτομία στην αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.
1. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε:
- α) ενισχύσεις το ποσό των οποίων καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά·
 - β) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
 - γ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων·
 - δ) ενισχύσεις ad hoc υπέρ επιχείρησης που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου·
 - ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για πράξεις ή δαπάνες
 - i) οι οποίες αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα αλιευτικού σκάφους,
 - ii) για την απόκτηση εξοπλισμού που αυξάνει την ικανότητα ενός αλιευτικού σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα·
 - iii) για την κατασκευή, την απόκτηση ή την εισαγωγή αλιευτικών σκαφών, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο άρθρο 20·
 - iv) για τη μεταβίβαση ή τη μετανολόγηση αλιευτικών σκαφών σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας κοινοπραξιών με εταίρους τρίτων χωρών·
 - v) για την προσωρινή ή οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων·
 - vi) για την πειραματική αλιεία·
 - vii) για τη μεταβίβαση της κυριότητας μιας επιχείρησης, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο άρθρο 20·

viii) για την άμεση ανανέωση του αποθέματος, εκτός αν πρόκειται για πειραματικό εμπλουτισμό αποθεμάτων·

ix) για την κατασκευή νέων λιμένων ή νέων ιχθυοσκαλών·

x) για τους μηχανισμούς παρέμβασης στην αγορά που αποσκοπούν στην προσωρινή ή μόνιμη απόσυρση προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας από την αγορά με σκοπό τη μείωση της προσφοράς, προκειμένου να αποφευχθεί μείωση ή αύξηση των τιμών·

xi) για τις επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που απορρέουν από τις υποχρεώσεις της Ένωσης στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ)·

xii) για τις επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών που έχουν πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες για λιγότερο από 60 ημέρες εντός των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·

xiii) την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα σε αλιευτικό σκάφος.

στ) ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχείρηση η οποία:

i) έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου¹⁴ ή του άρθρου 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009¹⁵.

ii) έχει εμπλακεί στη λειτουργία, τη διαχείριση ή την κυριότητα αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο σκαφών παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008, ή σκάφους το οποίο φέρει σημαία χωρών που έχουν χαρακτηριστεί ως μη συνεργαζόμενες τρίτες χώρες, όπως ορίζεται στο άρθρο 33 του εν λόγω κανονισμού. ή

iii) έχει διαπράξει οποιαδήποτε από τις περιβαλλοντικές παραβάσεις που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶, όταν η αίτηση υποβάλλεται για στήριξη δυνάμει των άρθρων 32 έως 39 του παρόντος κανονισμού.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1936/2001 και (ΕΚ) αριθ. 601/2004 και κατάργησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1093/94 και (ΕΚ) αριθ. 1447/1999 (ΕΕ L 286 της 29.10.2008, σ. 1).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1).

¹⁶ Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 28).

2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση τις ενισχύσεις που χορηγούνται:
- α) σε επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ ή επωφελούνται από αυτά·
 - β) για την αποζημίωση των δαπανών πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων·
 - γ) σε καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες· ή
 - δ) στις ακόλουθες περιπτώσεις, υπό τον όρο ότι η επιχείρηση κατέστη προβληματική λόγω απωλειών ή ζημιών που προκλήθηκαν από το εξεταζόμενο συμβάν:
 - i) για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα τα οποία είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία· ή
 - ii) για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα.
3. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχειρήσεων κατά των οποίων εκκρεμεί εντολή ανάκτησης που έχει εκδοθεί βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής η οποία κήρυξε μια ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, με εξαίρεση ένα από τα ακόλουθα:
- α) καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία· ή
 - β) καθεστώτα ενισχύσεων για την κάλυψη δαπανών που πραγματοποιούνται από ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ και ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ ή επωφελούνται από αυτά σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55.
4. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων όταν, είτε αυτά καθαυτά, είτε οι όροι που τα συνοδεύουν, ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ειδικότερα:
- α) στις ενισχύσεις η χορήγηση των οποίων υπόκειται στην υποχρέωση της δικαιούχου επιχείρησης να έχει στο σχετικό κράτος μέλος είτε την έδρα της είτε την κύρια εγκατάστασή της. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·
 - β) στις ενισχύσεις η χορήγηση των οποίων υπόκειται στην υποχρέωση της δικαιούχου επιχείρησης να χρησιμοποιεί προϊόντα εθνικής παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες· ή
 - γ) στις ενισχύσεις που περιορίζουν τη δυνατότητα της δικαιούχου επιχείρησης να αξιοποιεί τα αποτελέσματα της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη·
 - δ) στην οδηγία για τους οικότοπους, στην οδηγία για τα άγρια πτηνά, στην οδηγία για τη ρύπανση από τα πλοία και στις διατάξεις που αφορούν τη διαχείριση των αποβλήτων.

5. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε:
- α) ενισχύσεις που προβλέπονται σε καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων βάσει των άρθρων 20, 21, 24, 26 έως 30, 33, 43, 46, 48, 50 και 52, εάν πληρούν τους όρους του άρθρου 12, [έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος τους].
 - β) οποιεσδήποτε μεταβολές των καθεστώτων που αναφέρονται στο στοιχείο α), πλην των τροποποιήσεων που δεν μπορούν να επηρεάσουν τη συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει του παρόντος κανονισμού ή δεν μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά το περιεχόμενο του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης.
6. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρών κανονισμός εξακολουθεί να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε οποιοδήποτε από τα είδη ενισχύσεων που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, αφού εξετάσει το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή.

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- 1) «ενίσχυση ad hoc»: ενίσχυση που δεν χορηγείται βάσει καθεστώτος ενισχύσεων·
 - 2) «δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία»: οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες, όπως παγετός, καταιγίδες και χαλάζι, πάγος, σφοδρή ή συνεχής βροχόπτωση ή σοβαρές ξηρασίες, που καταστρέφουν ποσοστό άνω του 30 % της παραγωγής, η οποία υπολογίζεται με βάση μία από τις ακόλουθες μεθόδους:
 - α) είτε την προηγούμενη τριετή περίοδο·
 - β) μέσο όρο τριετίας βασισμένο στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής·
 - 3) «ενίσχυση»: κάθε μέτρο το οποίο πληροί το σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ·
 - 4) «ένταση ενίσχυσης»: το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων·
 - 5) «καθεστώς ενισχύσεων»: κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, είναι δυνατό να χορηγούνται μεμονωμένες ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο έργο σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα και/ή για απροσδιόριστο ποσό·
 - 6) «βιοασφάλεια»: το σύνολο των διαχειριστικών και φυσικών μέτρων που έχουν σχεδιαστεί με σκοπό τη μείωση του κινδύνου εισαγωγής, ανάπτυξης και διασποράς ασθενειών προς, από και σε: α) ζωικό πληθυσμό ή β) εγκατάσταση, ζώνη, διαμέρισμα, μέσο μεταφοράς ή οποιονδήποτε άλλον εξοπλισμό ή οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση ή τοποθεσία·
 - 7) «μέτρα καταπολέμησης και εξάλειψης»: μέτρα σχετικά με νόσους των ζώων για τις οποίες η αρμόδια αρχή έχει αναγνωρίσει επίσημα την ύπαρξη εστίας ή σχετικά με

επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς, ή χωροκατακτητικά ξένα είδη, για τους οποίους η αρμόδια αρχή έχει αναγνωρίσει επίσημα την παρουσία τους·

- 8) «ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης»: η ημερομηνία της απόδοσης, στη δικαιούχο επιχείρηση, του εννόμου δικαιώματος να δεχθεί την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς·
- 9) «διαρπαγή»: αρπαγή ιχθύων που έχουν πιαστεί σε δίχτυα, ή διατηρούνται σε τεχνητές λίμνες, από προστατευόμενα ζώα, όπως φώκιες, θαλάσσιες ενυδρίδες και θαλάσσια πτηνά·
- 10) «σχέδιο αξιολόγησης»: έγγραφο που καλύπτει ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενισχύσεων και περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες ελάχιστες πτυχές: τους στόχους προς αξιολόγηση, τα ερωτήματα αξιολόγησης, τους δείκτες αποτελεσμάτων, την προβλεπόμενη μέθοδο διεξαγωγής της αξιολόγησης, τις απαιτήσεις συλλογής δεδομένων, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας υποβολής της ενδιάμεσης και της τελικής έκθεσης αξιολόγησης, την περιγραφή του ανεξάρτητου φορέα που θα διενεργήσει την αξιολόγηση ή τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για την επιλογή του και τις λεπτομέρειες για τη δημοσιοποίηση της αξιολόγησης·
- 11) «διάδοχο φορολογικό καθεστώς»: καθεστώς υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων που συνιστά τροποποιημένη εκδοχή προϋπάρχοντος καθεστώτος υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων και αντικαθιστά το τελευταίο·
- 12) «αλιείας»: κάθε φυσικό πρόσωπο που ασκεί εμπορικές αλιευτικές δραστηριότητες, όπως αναγνωρίζεται από το σχετικό κράτος μέλος·
- 13) «προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷·
- 14) «τομέας αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: ο τομέας της οικονομίας που περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας·
- 15) «αλιευτική ικανότητα»: η χωρητικότητα ενός σκάφους σε μονάδες GT (ολική χωρητικότητα) και η ισχύς του σε μονάδες kW (κιλοβάτ), όπως ορίζεται στα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1130¹⁸·
- 16) «αλιευτικός λιμένας»: θαλάσσια ή εσωτερική ζώνη ξηράς και υδάτων, η οποία αναγνωρίζεται επίσημα από κράτος μέλος και αποτελείται από υποδομή και εξοπλισμό τέτοιου είδους ώστε να επιτρέπεται, κυρίως, η υποδοχή αλιευτικών σκαφών, η φόρτωση και εκφόρτωση των αλιευμάτων τους, η αποθήκευση, η παραλαβή και η παράδοση των αλιευμάτων αυτών, καθώς και η επιβίβαση και αποβίβαση των αλιέων·
- 17) «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης»: το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στη δικαιούχο επιχείρηση κατά την

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1130 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, που ορίζει τα χαρακτηριστικά των αλιευτικών σκαφών (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 1).

ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων·

- 18) «μεμονωμένη ενίσχυση»: η ad hoc ενίσχυση και η ενίσχυση που χορηγείται σε μεμονωμένους δικαιούχους βάσει καθεστώτος ενισχύσεων·
- 19) «αλιεία εσωτερικών υδάτων»: οι αλιευτικές δραστηριότητες που εκτελούνται για εμπορικούς σκοπούς στα εσωτερικά ύδατα με σκάφη ή άλλα μέσα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται για την αλιεία σε πάγο·
- 20) «χωροκατακτητικό ξένο είδος»: χωροκατακτητικό ξένο είδος ενωσιακού ενδιαφέροντος και χωροκατακτητικό ξένο είδος εθνικού ενδιαφέροντος, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημεία 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [στο εξής: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014]·
- 21) «θεομηνίες»: σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις, πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστειών και δασικές πυρκαγιές από φυσικά αίτια·
- 22) «εξόχως απόκεντρες περιοχές»: οι περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ·
- 23) «προστατευόμενο ζώο»: κάθε ζώο πλην των ιχθύων που προστατεύεται είτε από την ενωσιακή είτε από την εθνική νομοθεσία·
- 24) «επιστρεπτέα προκαταβολή»: δάνειο για έργο, το οποίο χορηγείται σε μία ή περισσότερες δόσεις και οι όροι αποπληρωμής του οποίου εξαρτώνται από το αποτέλεσμα του έργου·
- 25) «ΜΜΕ» ή «πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις»: οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια του παραρτήματος I·
- 26) «παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας»: αλιευτικές δραστηριότητες που διεξάγονται από: α) αλιευτικά σκάφη για θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα συνολικού μήκους μικρότερου των 12 μέτρων, τα οποία δεν χρησιμοποιούν συρόμενα εργαλεία, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου¹⁹· ή β) πεζούς αλιείς, συμπεριλαμβανομένων των συλλεκτών οστράκων·
- 27) «έναρξη των εργασιών»: το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση·
- 28) «επιδοτούμενες υπηρεσίες»: μορφή ενίσχυσης, στο πλαίσιο της οποίας η ενίσχυση χορηγείται έμμεσα στη τελική δικαιούχο επιχείρηση, σε είδος, και καταβάλλεται στον φορέα παροχής της εν λόγω υπηρεσίας ή δραστηριότητας·

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο Θάλασσα, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1626/94 (ΕΕ L 409 της 30.12.2006, σ. 11).

- 29) «προβληματική επιχείρηση»: επιχείρηση η οποία πληροί τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής²⁰.
2. Επιπλέον των ορισμών που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1, ισχύουν οι ορισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013.

Άρθρο 3

Όριο κοινοποίησης

1. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε μεμονωμένες ενισχύσεις για οποιοδήποτε έργο με επιλέξιμο κόστος που υπερβαίνει τα 2,5 εκατ. EUR ή όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης υπερβαίνει το 1,25 εκατ. EUR ανά επιχείρηση κατ' έτος.
2. Τα όρια που καθορίζονται στην παράγραφο 1 δεν καταστρατηγούνται με τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Όροι για τη χορήγηση απαλλαγής

1. Τα καθεστάτα ενισχύσεων, οι μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει των καθεστώτων ενισχύσεων και οι ενισχύσεις ad hoc συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, αν οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλους τους όρους του κεφαλαίου I του παρόντος κανονισμού, καθώς και τους ειδικούς όρους για την αντίστοιχη κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο III του παρόντος κανονισμού.

Εξαιρούνται του παρόντος κανονισμού μέτρα ενίσχυσης μόνον εφόσον προβλέπουν ρητά ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου επιχορήγησης οι δικαιούχοι της ενίσχυσης συμμορφώνονται με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής και ότι, εάν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η ενίσχυση επιστρέφεται κατ' αναλογία προς τη σοβαρότητα της παράβασης.

Άρθρο 5

Διαφάνεια των ενισχύσεων

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατός ο ακριβής υπολογισμός του ακαθάριστου ισοδυνάμου επιχορήγησης εκ των προτέρων χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια εκτίμησης κινδύνου (στο εξής: διαφανείς ενισχύσεις).
2. Οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις:
 - α) ενισχύσεις που συνίστανται σε επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου και επιδοτούμενες υπηρεσίες·

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

- β) ενισχύσεις που συνίστανται σε δάνεια, όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση το επιτόκιο αναφοράς που ίσχυε κατά τον χρόνο της χορήγησης·
 - γ) ενισχύσεις που συνίστανται σε εγγυήσεις:
 - i) εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής· ή
 - ii) εάν, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μέθοδος για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της εγγύησης έχει γίνει δεκτή με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων ή οποιαδήποτε άλλη ανακοίνωση που τη διαδέχθηκε, κατόπιν κοινοποίησης της εν λόγω μεθόδου στην Επιτροπή βάσει κανονισμού που έχει εκδώσει η Επιτροπή στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και που εφαρμόζοταν τη στιγμή εκείνη, και εφόσον η μέθοδος αυτή αναφέρει ρητά τα είδη εγγυήσεων και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού·
 - δ) ενισχύσεις υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, όταν το μέτρο προβλέπει ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ισχύοντος ορίου·
 - ε) ενισχύσεις υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών, εάν το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του παρόντος κανονισμού ή εάν, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μέθοδος υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή έπειτα από την κοινοποίησή της στην Επιτροπή.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων δεν θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις:
- α) ενισχύσεις που συνίστανται σε εισφορές κεφαλαίου·
 - β) ενισχύσεις που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου.

Άρθρο 6

Χαρακτήρας κινήτρου

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου.
2. Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν η δικαιούχος επιχείρηση έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα. Η αίτηση ενίσχυσης περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) την επωνυμία και το μέγεθος της επιχείρησης·
 - β) περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης τους·
 - γ) την τοποθεσία του έργου ή της δραστηριότητας·

- δ) κατάλογο των επιλέξιμων δαπανών· και
 - ε) το είδος της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή ή άλλο) και το ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο ή τη δραστηριότητα.
3. Οι ενισχύσεις ad hoc που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν το κράτος μέλος, εκτός του ότι έχει μεριμνήσει για την τήρηση του όρου της παραγράφου 2, έχει επίσης ελέγξει, πριν χορηγήσει τη σχετική ενίσχυση ad hoc, ότι τα έγγραφα που συνέταξε η δικαιούχος επιχείρηση αποδεικνύουν ότι η ενίσχυση θα έχει ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:
- α) ουσιώδη αύξηση της εμβέλειας του έργου ή της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης·
 - β) ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπάνησε η δικαιούχος επιχείρηση για το έργο ή τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης·
 - γ) ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του σχετικού έργου ή της σχετικής δραστηριότητας·
 - δ) στην περίπτωση επενδυτικών ενισχύσεων ad hoc, ότι το έργο ή η δραστηριότητα δεν θα είχε υλοποιηθεί στη συγκεκριμένη περιοχή ή δεν θα ήταν επαρκώς κερδοφόρα για τη δικαιούχο επιχείρηση στη συγκεκριμένη περιοχή χωρίς την ενίσχυση.
4. Τα μέτρα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
- α) το μέτρο παρέχει δικαίωμα ενίσχυσης βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους· και
 - β) το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ πριν αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή την ενισχυόμενη δραστηριότητα. Η απαίτηση αυτή δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, υπό την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα καλυπτόταν ήδη από τα προηγούμενα καθεστάτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων.
5. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων δεν απαιτείται να έχουν ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου:
- α) ενισχύσεις για την αποζημίωση των δαπανών πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων, όταν πληρούνται οι όροι των άρθρων 42, 49, 51 και 53·
 - β) ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες, όταν πληρούνται οι όροι των άρθρων 42, 49, 51 και 53·
 - γ) ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία·
 - δ) ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα, όταν πληρούνται οι όροι των άρθρων 42, 49, 51 και 53·
 - ε) ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών απαλλαγών ή μειώσεων που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο στ)

και του άρθρου 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/EK του Συμβουλίου²¹, όταν πληρούνται οι όροι του άρθρου 56 του παρόντος κανονισμού·

- στ) ενισχύσεις για ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΙΠΤΚ ή επωφελούνται από αυτά, όταν πληρούνται οι σχετικοί όροι των άρθρων 54 και 55·
- ζ) ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο vii), όταν πληρούνται οι σχετικοί όροι του άρθρου 45·
- η) ενισχύσεις για συμπράξεις μεταξύ επιστημόνων και αλιέων, όταν πληρούνται οι σχετικοί όροι του άρθρου 17·
- θ) ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου, της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και του κοινωνικού διαλόγου, όταν πληρούνται οι σχετικοί όροι του άρθρου 18.

Άρθρο 7

Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

1. Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση, εκτός εάν δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας.
2. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης.
3. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
4. Στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση χορηγείται υπό τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, η αναγωγή της αξίας των δόσεων της ενίσχυσης γίνεται με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν στις διάφορες ημερομηνίες κατά τις οποίες τίθενται σε ισχύ τα φορολογικά πλεονεκτήματα.
5. Στις περιπτώσεις στις οποίες χορηγείται ενίσχυση προς αποκατάσταση ζημιών ή διαφυγόντος εισοδήματος, μειώνεται κατά ποσό που αντιστοιχεί στις δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν άμεσα λόγω του γεγονότος.
6. Όταν οι ενισχύσεις χορηγούνται υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι, σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως ορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά την

²¹ Οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που καθορίζονται στο κεφάλαιο III είναι δυνατό να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, χωρίς να σημειωθεί υπέρβαση του μέγιστου ποσοστού έντασης ενίσχυσης του 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

7. Οι επιλέξιμες δαπάνες πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 53 έως 57 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²².

Άρθρο 8 **Σώρευση**

1. Για να καθοριστεί αν τηρούνται τα όρια κοινοποίησης που καθορίζονται στο άρθρο 3 και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που καθορίζονται στο κεφάλαιο III, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων για τη δραστηριότητα ή το έργο ή την επιχείρηση, ανεξάρτητα από το αν η ενίσχυση χρηματοδοτείται από τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή ενωσιακές πηγές.
2. Οι ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού είναι δυνατό να σωρευθούν με ένα από τα ακόλουθα:
 - α) κάθε άλλη ενίσχυση, στον βαθμό που τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες·
 - β) κάθε άλλη ενίσχυση, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση του ισχύοντος βάσει του παρόντος κανονισμού ανώτατου ορίου έντασης ενίσχυσης ή ποσού ενίσχυσης.
3. Οι ενισχύσεις που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος κανονισμού δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που αναφέρεται στο κεφάλαιο III.

Άρθρο 9 **Δημοσίευση και πληροφόρηση**

1. Το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει τη δημοσίευση των ακόλουθων πληροφοριών στην εφαρμογή Transparency Award Module της Επιτροπής ή σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο:
 - α) συνοπτικές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 11 με τον τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα II ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·
 - β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 11, ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ενταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

- γ) πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει το ποσό των 10 000 EUR.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) δημοσιεύονται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ.

2. Όσον αφορά τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι όροι που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) θεωρείται ότι πληρούνται εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων με βάση τις ακόλουθες κλίμακες (σε εκατ. EUR):
- α) 0,01-0,2·
 - β) 0,2-0,4·
 - γ) 0,4-0,6·
 - δ) 0,6-0,8·
 - ε) 0,8-1.
3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) είναι τυποποιημένες και προσβάσιμες, όπως καθορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ, και καθιστούν δυνατές τις λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και τηλεφόρτωσης αρχείων. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός ενός έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
4. Κάθε καθεστώς ενισχύσεων και μεμονωμένη ενίσχυση περιέχει ρητή παραπομπή στον παρόντα κανονισμό, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, καθώς και στις ειδικές διατάξεις του κεφαλαίου ΙΙΙ σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση ή, κατά περίπτωση, στην εθνική νομοθεσία με την οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, συνοδεύεται από τις εκτελεστικές διατάξεις και τις τροποποιήσεις του.
5. Οι υποχρεώσεις δημοσίευσης που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε έργα ΤΑΠΤΚ σύμφωνα με τα άρθρα 54 και 55.
6. Η Επιτροπή δημοσιεύει στον δικτυακό της τόπο:
- α) τους συνδέσμους προς τους δικτυακούς τόπους για τις κρατικές ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου·
 - β) τις συνοπτικές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 10

Άρση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία

Εάν ένα κράτος μέλος χορηγήσει ενίσχυση που, κατά την άποψή του, απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος κανονισμού χωρίς να πληρούνται οι όροι που

καθορίζονται στα κεφάλαια I, II και III, η Επιτροπή μπορεί, αφού παράσχει στο οικείο κράτος μέλος τη δυνατότητα να παρουσιάσει τις απόψεις του, να εκδώσει απόφαση με την οποία θα ορίζεται ότι όλα ή ορισμένα από τα μελλοντικά μέτρα ενίσχυσης που θεσπίζονται από το οικείο κράτος μέλος, τα οποία, σε αντίθετη περίπτωση, θα ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού, πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Τα μέτρα που υπόκεινται σε υποχρέωση κοινοποίησης είναι δυνατό να περιορίζονται σε μέτρα χορήγησης ορισμένων τύπων ενισχύσεων, υπέρ ορισμένων δικαιούχων, ή σε μέτρα ενίσχυσης που θεσπίζονται από ορισμένες αρχές του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 11 **Υποβολή εκθέσεων**

1. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, σε ηλεκτρονική μορφή, ετήσια έκθεση, όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής²³, σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού για κάθε πλήρες έτος ή κάθε τμήμα του έτους κατά το οποίο εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός.
2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν επίσης στην Επιτροπή, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος κοινοποίησης της Επιτροπής, τις συνοπτικές πληροφορίες για κάθε μέτρο ενίσχυσης που απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού, με τον τυποποιημένο μορφότυπο που καθορίζεται στο παράρτημα II, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.
3. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε έργα ΤΑΠΤΚ, όπως αναφέρεται στα άρθρα 54 και 55.

Άρθρο 12 **Αξιολόγηση**

1. Τα καθεστάτα ενισχύσεων υπόκεινται στη διενέργεια εκ των υστέρων αξιολόγησης, εάν διαθέτουν προϋπολογισμό κρατικών ενισχύσεων ή λογιστικοποιημένες δαπάνες που υπερβαίνουν τα 150 εκατ. EUR σε δεδομένο έτος ή τα 750 εκατ. EUR για τη συνολική τους διάρκεια, δηλαδή για τη συνδυασμένη διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων και κάθε προγενέστερου καθεστώτος ενισχύσεων που καλύπτει παρόμοιο στόχο και γεωγραφική περιοχή, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2023. Εκ των υστέρων αξιολογήσεις απαιτούνται μόνο για καθεστάτα ενισχύσεων των οποίων η συνολική διάρκεια υπερβαίνει τα τρία έτη, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2023.
2. Υπάρχει δυνατότητα απαλλαγής από την απαίτηση της εκ των υστέρων αξιολόγησης για καθεστάτα ενισχύσεων που αποτελούν άμεσο διάδοχο καθεστώτος το οποίο καλύπτει παρόμοιο στόχο και γεωγραφική περιοχή, έχει υποβληθεί σε αξιολόγηση και επί του οποίου έχει εκδοθεί τελική έκθεση αξιολόγησης, σύμφωνα με το σχέδιο αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και δεν έχουν συναχθεί αρνητικά πορίσματα. Αν η τελική έκθεση αξιολόγησης ενός καθεστώτος ενισχύσεων δεν συμμορφώνεται με το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης, το εν λόγω καθεστώς

²³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

αναστέλλεται με άμεση ισχύ. Τυχόν διάδοχο καθεστώς του εν λόγω ανασταλέντος καθεστώτος ενισχύσεων δεν απαλλάσσεται κατά κατηγορία.

3. Ο στόχος της αξιολόγησης συνίσταται στην επαλήθευση του αν έχουν εκπληρωθεί οι παραδοχές και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων κηρύχθηκε συμβατό το καθεστώς ενισχύσεων, και ειδικότερα η αναγκαιότητα και η αποτελεσματικότητα του μέτρου ενίσχυσης με βάση τους γενικούς και ειδικούς στόχους του. Αξιολογείται επίσης ο αντίκτυπος του καθεστώτος στον ανταγωνισμό και στις εμπορικές συναλλαγές.
4. Για τα καθεστώτα ενισχύσεων που υπόκεινται στην απαίτηση αξιολόγησης σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή προσχέδιο αξιολόγησης ως εξής:
 - α) εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος ενισχύσεων, αν ο προϋπολογισμός του καθεστώτος ενισχύσεων υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR σε δεδομένο έτος ή τα 750 εκατ. EUR για τη συνολική του διάρκεια·
 - β) εντός 30 εργάσιμων ημερών μετά από σημαντική αλλαγή που συνεπάγεται αύξηση του προϋπολογισμού του καθεστώτος ενισχύσεων σε ποσό άνω των 150 εκατ. EUR σε δεδομένο έτος ή άνω των 750 εκατ. EUR για τη συνολική διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων·
 - γ) εντός 30 εργάσιμων ημερών μετά την εγγραφή σε επίσημους λογαριασμούς δαπανών του καθεστώτος ενισχύσεων που υπερβαίνουν τα 150 εκατ. EUR σε οποιοδήποτε έτος.
5. Το σχέδιο αξιολόγησης είναι σύμφωνο με τις κοινές μεθοδολογικές αρχές που παρέχονται από την Επιτροπή²⁴. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν το σχέδιο αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή.
6. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση διενεργείται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα από την αρχή χορήγησης της ενίσχυσης βάσει του σχεδίου αξιολόγησης. Κάθε αξιολόγηση περιλαμβάνει τουλάχιστον μία ενδιάμεση και μία τελική έκθεση αξιολόγησης. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν και τις δύο εκθέσεις.
7. Η τελική έκθεση αξιολόγησης υποβάλλεται στην Επιτροπή το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη του απαλλασσόμενου καθεστώτος ενισχύσεων. Η περίοδος αυτή μπορεί να μειωθεί για τα καθεστώτα ενισχύσεων που ενεργοποιούν την απαίτηση αξιολόγησης κατά τα τελευταία δύο έτη εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεων. Το ακριβές πεδίο εφαρμογής και οι ρυθμίσεις για κάθε αξιολόγηση καθορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του σχεδίου αξιολόγησης. Στην κοινοποίηση κάθε επακόλουθου μέτρου ενίσχυσης με παρόμοιο στόχο αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο έχουν ληφθεί υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

Άρθρο 13 **Παρακολούθηση**

Τα κράτη μέλη τηρούν λεπτομερή αρχεία με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που είναι αναγκαία για να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι όροι που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό. Τα αρχεία αυτά φυλάσσονται για 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης είτε της ενίσχυσης ad hoc είτε της τελευταίας ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος. Το οικείο

²⁴ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Κοινή μεθοδολογία για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων, [28.5.2014, SWD(2014) 179 final].

κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή, εντός προθεσμίας 20 εργάσιμων ημερών ή άλλης μεγαλύτερης προθεσμίας που προσδιορίζεται στην αίτηση, όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που κρίνονται αναγκαία από την Επιτροπή για την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Άρθρο 14

Γενικοί όροι

Οι ενισχύσεις βάσει του παρόντος τμήματος πληρούν όλους τους ακόλουθους γενικούς όρους:

- α) όταν χορηγείται ενίσχυση όσον αφορά αλιευτικό σκάφος της Ένωσης, το εν λόγω σκάφος δεν μεταβιβάζεται ούτε μετανηολογείται εκτός της Ένωσης για τουλάχιστον πέντε έτη από την τελική πληρωμή για την πράξη που έλαβε στήριξη. Εάν ένα σκάφος μεταβιβαστεί ή μετανηολογηθεί εντός της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά για την πράξη ανακτώνται από το κράτος μέλος κατ' ανάλογο ποσό προς την περίοδο κατά την οποία δεν πληρούνταν ο όρος που καθορίζεται στην πρώτη περίοδο του παρόντος στοιχείου·
- β) οι λειτουργικές δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες, εκτός εάν ορίζεται ρητώς διαφορετικά στο παρόν τμήμα.

Άρθρο 15

Ενισχύσεις για την προώθηση της καινοτομίας στην αλιεία

1. Ενισχύσεις για την προώθηση της καινοτομίας στην αλιεία οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο Ι του παρόντος κανονισμού είναι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση αποσκοπεί στην ανάπτυξη ή εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων και εξοπλισμού, νέων ή βελτιωμένων διαδικασιών και τεχνικών, και νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης, μεταξύ άλλων στο επίπεδο της μεταποίησης και της εμπορίας.
2. Οι επιδοτούμενες υπηρεσίες που χρηματοδοτούνται από την ενίσχυση παρέχονται από ή σε συνεργασία με επιστημονικό ή τεχνικό φορέα αναγνωρισμένο από το κράτος μέλος ή την Ένωση. Ο εν λόγω επιστημονικός ή τεχνικός φορέας επικυρώνει τα αποτελέσματα των σχετικών πράξεων. Η ενίσχυση καταβάλλεται απευθείας στον οργανισμό ερευνών και/ή διάδοσης γνώσεων.
3. Τα αποτελέσματα των πράξεων που λαμβάνουν στήριξη δημοσιοποιούνται επαρκώς από το κράτος μέλος.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι οι ακόλουθες:
- α) οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που αφορούν ερευνητές, τεχνικούς και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό, στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο·
 - β) οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για τις πράξεις· όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για τις πράξεις, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια των πράξεων, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·
 - γ) οι δαπάνες για κτίρια και γη, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για τις πράξεις και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια ζωής της πράξης, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·
 - ii) όσον αφορά τη γη, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μεταβίβασης υπό όρους ελεύθερης αγοράς ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες·
 - δ) οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές υπό συνθήκες ανταγωνισμού, καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις πράξεις· ή
 - ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και άλλες λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα των πράξεων.
5. Το ποσό της ενίσχυσης βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 16

Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες

1. Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση βελτιώνει τη συνολική απόδοση και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και προάγει τη βιώσιμη αλιεία·
 - β) όλες οι επιλέξιμες επιχειρήσεις στην εξεταζόμενη περιοχή έχουν πρόσβαση στις ενισχύσεις υπό αντικειμενικά καθορισμένους όρους· και
 - γ) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες λαμβάνουν τις ακόλουθες μορφές:
 - i) μελέτες σκοπιμότητας και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αξιολογούν τη βιωσιμότητα μέτρων τα οποία είναι δυνητικά επιλέξιμα για στήριξη βάσει του τίτλου II κεφάλαιο II του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139·

- ii) παροχή επαγγελματικών συμβουλών για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με σκοπό τον περιορισμό και, όπου είναι δυνατό, την εξάλειψη των αρνητικών επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα θαλάσσια, παράκτια και χερσαία οικοσυστήματα και στα οικοσυστήματα γλυκών υδάτων·
 - iii) παροχή επαγγελματικών συμβουλών για επιχειρηματικές και εμπορικές στρατηγικές.
2. Οι μελέτες σκοπιμότητας, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και οι συμβουλές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) παρέχονται από επιστημονικούς, ακαδημαϊκούς, επαγγελματικούς ή τεχνικούς φορείς ή οντότητες που παρέχουν οικονομικές συμβουλές και διαθέτουν την απαιτούμενη ικανότητα βάσει του εθνικού δικαίου.
 3. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.
 4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 17

Ενισχύσεις για συμπράξεις μεταξύ επιστημόνων και αλιέων

1. Ενισχύσεις για συμπράξεις μεταξύ επιστημόνων και αλιέων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση αποσκοπεί στην προώθηση της μεταφοράς γνώσεων μεταξύ επιστημόνων και αλιέων·
 - β) η ενίσχυση στηρίζει τα ακόλουθα:
 - i) τη δημιουργία δικτύων, συμφωνιών σύμπραξης ή ενώσεων μεταξύ ενός ή περισσότερων ανεξάρτητων επιστημονικών φορέων και αλιέων, ή μίας ή περισσότερων οργανώσεων αλιέων, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν τεχνικοί φορείς·
 - ii) τις δραστηριότητες που ασκούνται στο πλαίσιο των δικτύων, των συμφωνιών σύμπραξης ή των ενώσεων που αναφέρονται στο σημείο i). Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να καλύπτουν δραστηριότητες συλλογής και διαχείρισης δεδομένων, μελέτες, πιλοτικά έργα, διάδοση γνώσεων, καθώς και αποτελέσματα ερευνών, σεμινάρια και βέλτιστες πρακτικές.
2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.
3. Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του υποστηριζόμενου έργου:
 - α) άμεσες μισθολογικές δαπάνες·
 - β) έξοδα συμμετοχής·

- γ) έξοδα μετακίνησης·
 - δ) δαπάνες δημοσιεύσεων·
 - ε) αγορά υπηρεσιών συλλογής δεδομένων, μελετών, πιλοτικών έργων·
 - στ) το μίσθωμα εκθεσιακών χώρων και περιπτέρων και τα έξοδα εγκατάστασης και αποσυναρμολόγησής τους·
 - ζ) δαπάνες για τη διάδοση επιστημονικών γνώσεων και τεκμηριωμένων πληροφοριών.
4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 18

Ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου και του κοινωνικού διαλόγου

1. Ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου και του κοινωνικού διαλόγου, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω ενίσχυση στηρίζει τα ακόλουθα:
 - α) την επαγγελματική κατάρτιση, τη διά βίου μάθηση, κοινά έργα, τη διάδοση γνώσεων οικονομικού, τεχνικού, κανονιστικού ή επιστημονικού χαρακτήρα και καινοτόμων πρακτικών και την απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων, που συνδέονται κυρίως με τη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, την υγιεινή, την υγεία, την ασφάλεια, δραστηριότητες στον τομέα της θάλασσας, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα·
 - β) τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ ενδιαφερομένων που περιλαμβάνουν οργανώσεις που προάγουν την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, την προαγωγή του ρόλου των γυναικών στις αλιευτικές κοινότητες και την προώθηση των υποεκπροσωπούμενων ομάδων που ασχολούνται με τη μικρής κλίμακας παράκτια αλιεία ή την πεζή αλιεία· ή
 - γ) τον κοινωνικό διάλογο σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο με τη συμμετοχή αλιέων, κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων.
2. Η ενίσχυση για τη στήριξη των δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 μπορεί επίσης να χορηγείται στους/στις συζύγους των αυτοαπασχολούμενων αλιέων ή, εάν και στον βαθμό που αναγνωρίζονται από το εθνικό δίκαιο, στους/στις συντρόφους συμβίωσης των αυτοαπασχολούμενων αλιέων, οι οποίοι/-ες δεν είναι υπάλληλοι ή επιχειρηματικοί συνεργάτες, όταν, υπό τους όρους που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο, συμμετέχουν συνήθως στις δραστηριότητες των αυτοαπασχολούμενων αλιέων και εκτελούν τα ίδια ή βοηθητικά καθήκοντα.

3. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών, εκτός από την περίπτωση επαγγελματικής εκπαίδευσης σε θέματα ναυσιπλοΐας και της εκπαίδευσης για την ασφάλεια, στην οποία εφαρμόζεται το μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 %. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 19

Ενισχύσεις για την προαγωγή της διαφοροποίησης και νέων μορφών εισοδημάτων

1. Ενισχύσεις για την προαγωγή της διαφοροποίησης και νέων μορφών εισοδημάτων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση αποσκοπεί στη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως οι επενδύσεις στο σκάφος, ο αλιευτικός τουρισμός, τα εστιατόρια, περιβαλλοντικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την αλιεία και εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικές με την αλιεία·
 - β) η ενίσχυση στηρίζει αλιείς οι οποίοι:
 - i) υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο για την ανάπτυξη των νέων δραστηριοτήτων τους· και
 - ii) διαθέτουν επαρκείς επαγγελματικές δεξιότητες ή τις αποκτούν μέσω πράξεων που είναι δυνατό να χρηματοδοτηθούν βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο α).
2. Η ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) χορηγείται μόνο εάν οι συμπληρωματικές δραστηριότητες των αλιέων συνδέονται με την κύρια αλιευτική δραστηριότητα.
3. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει το 50 % του προϋπολογισμού που προβλέπεται στο επιχειρηματικό σχέδιο για κάθε πράξη και δεν υπερβαίνει το μέγιστο ποσό των 75 000 EUR για κάθε δικαιούχο επιχείρηση.

Άρθρο 20

Ενισχύσεις για πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους

1. Ενισχύσεις για την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους ή την κτήση μερικής κυριότητας επί αλιευτικού σκάφους οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση συμβάλλει στην ενίσχυση οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων και η δικαιούχος

επιχείρηση έχει υποβάλει επαληθεύσιμες πληροφορίες και επιχειρηματικό σχέδιο που το πιστοποιεί και

- β) η ενίσχυση στηρίζει την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους από φυσικό πρόσωπο ηλικίας έως 40 ετών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για την παροχή ενίσχυσης, το οποίο έχει εργαστεί επί τουλάχιστον πέντε έτη ως αλιέας ή έχει αποκτήσει επαρκή επαγγελματικά προσόντα.
2. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 μπορεί επίσης να χορηγείται σε νομικές οντότητες που ανήκουν εξ ολοκλήρου σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα, καθένα από τα οποία πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.
3. Η στήριξη βάσει του παρόντος άρθρου μπορεί να χορηγείται για την από κοινού πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους από περισσότερα φυσικά πρόσωπα, καθένα από τα οποία πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.
4. Η στήριξη δυνάμει του παρόντος άρθρου μπορεί επίσης να χορηγείται για την πρώτη κτήση μερικής κυριότητας επί αλιευτικού σκάφους από φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και το οποίο λογίζεται ότι έχει δικαιώματα ελέγχου επί του εν λόγω σκάφους με την κυριότητα τουλάχιστον του 33 % του αλιευτικού σκάφους ή των μεριδίων του αλιευτικού σκάφους ή από νομική οντότητα που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 και η οποία λογίζεται ότι έχει δικαιώματα ελέγχου επί του εν λόγω αλιευτικού σκάφους με την κυριότητα τουλάχιστον του 33 % του αλιευτικού σκάφους ή των μεριδίων του αλιευτικού σκάφους.
5. Ενίσχυση χορηγείται μόνο για αλιευτικό σκάφος το οποίο πληροί όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- α) ανήκει σε τμήμα αλιευτικού στόλου για το οποίο η πλέον πρόσφατη έκθεση αλιευτικής ικανότητας που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 έχει δείξει ότι υπάρχει ισορροπία με τις αλιευτικές δυνατότητες που είναι διαθέσιμες για το εν λόγω τμήμα·
 - β) είναι εξοπλισμένο για αλιευτικές δραστηριότητες·
 - γ) διαθέτει συνολικό μήκος που δεν υπερβαίνει τα 24 μέτρα·
 - δ) είναι νηολογημένο στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης για τουλάχιστον τρία ημερολογιακά έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στην περίπτωση σκαφών παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας, και για τουλάχιστον πέντε ημερολογιακά έτη στην περίπτωση άλλου τύπου σκάφους· και
 - ε) είναι νηολογημένο στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης για 30 το πολύ ημερολογιακά έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
6. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 40 % των επιλέξιμων δαπανών και, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι μεγαλύτερο από 75 000 EUR ανά αλιέα και αλιευτικό σκάφος.

Ενισχύσεις για τη βελτίωση της υγείας, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών των αλιέων

1. Ενισχύσεις για τη βελτίωση της υγείας, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών των αλιέων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση χορηγείται μόνο για επενδύσεις επί του σκάφους ή σε επιμέρους εξοπλισμό και αυτές υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου· και
 - β) η ενίσχυση δεν στηρίζει πράξεις που αυξάνουν την ολική χωρητικότητα αλιευτικού σκάφους.
2. Για πράξεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ασφάλειας των αλιέων, η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων είναι επιλέξιμες για στήριξη:
 - α) σωσίβιων λεμβών·
 - β) υδροστατικών μηχανισμών ελευθέρωσης για σωσίβιες λέμβους·
 - γ) ατομικών ραδιοσημαντήρων εντοπισμού, όπως οι συσκευές θεσιδεικτικού ραδιοφάρου έκτακτης ανάγκης (EPIRB), οι οποίες είναι δυνατό να ενσωματωθούν σε σωσίβια γιλέκα και σε ενδύματα εργασίας των αλιέων·
 - δ) ατομικών συσκευών επίπλευσης (PFD), ιδιαίτερα στολών επιβίωσης σε περίπτωση πτώσης σε νερό, κυκλικών σωσιβίων και γιλέκων·
 - ε) φωτοβολίδων·
 - στ) συσκευών ρίψης σχοινιού·
 - ζ) συστημάτων ανάκτησης μετά από πτώση ανθρώπου στη θάλασσα·
 - η) συσκευών πυρόσβεσης, όπως πυροσβεστήρες, πυρίμαχες κουβέρτες, ανιχνευτές καπνού και φωτιάς, αναπνευστικές συσκευές·
 - θ) θυρών πυρασφάλειας·
 - ι) βαλβίδων διακοπής στη δεξαμενή καυσίμου·
 - ια) ανιχνευτών αερίου και συστήματα συναγερμού αερίου·
 - ιβ) αντλιών υδροσυλλεκτών και συστημάτων συναγερμού·
 - ιγ) εξοπλισμού ραδιοεπικοινωνίας και δορυφορικής επικοινωνίας·
 - ιδ) στεγανών καταπακτών και θυρών·
 - ιε) προστατευτικών μηχανημάτων όπως βαρούλκα ή τύμπανα περιέλιξης των διχτύων·
 - ιστ) διαδρόμων και κλιμάκων αποεπιβίβασης·
 - ιζ) φωτισμού αναζήτησης, καταστρώματος ή κινδύνου·
 - ιη) μηχανισμών απασφάλισης για περιπτώσεις όπου τα αλιευτικά εργαλεία συναντούν υποβρύχια εμπόδια·
 - ιθ) καμερών ασφαλείας και συσκευών οπτικής απεικόνισης·

- κ) εξοπλισμού και στοιχείων αναγκαίων για τη βελτίωση της ασφάλειας του καταστρώματος.
3. Για πράξεις ή για την παροχή εξοπλισμού με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών υγείας των αλιέων, οι ακόλουθες δράσεις είναι επιλέξιμες για στήριξη:
- α) αγορά και εγκατάσταση κιβωτίων πρώτων βοηθειών·
 - β) αγορά φαρμάκων και συσκευών έκτακτης ανάγκης·
 - γ) παροχή υπηρεσιών τηλεϊατρικής, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών τεχνολογιών, του εξοπλισμού και των ιατρικών απεικονίσεων για παροχή εξ αποστάσεως συμβουλών από τα σκάφη·
 - δ) παροχή οδηγών και εγχειριδίων για τη βελτίωση της υγείας·
 - ε) εκστρατείες ενημέρωσης για τη βελτίωση της υγείας.
4. Για πράξεις ή για την παροχή εξοπλισμού με στόχο τη βελτίωση της υγιεινής των αλιέων, η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων είναι επιλέξιμες για ενίσχυση:
- α) υγειονομικών εγκαταστάσεων, όπως τουαλέτες και εγκαταστάσεις πλύσης·
 - β) μαγειρείων και εξοπλισμού για την αποθήκευση τροφίμων·
 - γ) συσκευών καθαρισμού του νερού για παροχή πόσιμου νερού·
 - δ) εξοπλισμού ή συστημάτων εξαερισμού, καθαρισμού ή απολύμανσης για τη διατήρηση κατάλληλων υγειονομικών συνθηκών επί του πλοίου·
 - ε) οδηγών και εγχειριδίων για τη βελτίωση της υγιεινής επί του σκάφους, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων λογισμικού.
5. Για πράξεις ή για την παροχή εξοπλισμού με στόχο τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών στα αλιευτικά σκάφη, η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων είναι επιλέξιμες για ενίσχυση:
- α) κιγκλιδωμάτων επί του καταστρώματος·
 - β) υπόστεγων επί του καταστρώματος και εκσυγχρονισμός των θαλάμων επιβατών με σκοπό την παροχή προστασίας από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία·
 - γ) στοιχείων σχετικών με τη βελτίωση της ασφάλειας του θαλάμου επιβατών και με την παροχή κοινόχρηστων χώρων για το πλήρωμα·
 - δ) εξοπλισμού για τη μείωση της σκληρής χειροκίνητης ανύψωσης, με εξαίρεση τα μηχανήματα που συνδέονται άμεσα με τις αλιευτικές δραστηριότητες, όπως τα βαρούλκα·
 - ε) αντλιοσθητικής βαφής και ποδοτάπητων από καουτσούκ·
 - στ) μονωτικού εξοπλισμού κατά του θορύβου, της θερμότητας ή του ψύχους και εξοπλισμού για τη βελτίωση του εξαερισμού·
 - ζ) ενδυμάτων εργασίας και προστατευτικού εξοπλισμού, όπως αδιάβροχες μπότες ασφαλείας, εξοπλισμός οφθαλμικής και αναπνευστικής προστασίας, προστατευτικά γάντια και κράνη ή εξοπλισμός για την προστασία από τις πτώσεις·
 - η) σημάτων έκτακτης ανάγκης και σημάτων ασφάλειας·

- θ) ανάλυσης και εκτιμήσεων κινδύνου για τον εντοπισμό των κινδύνων για τους αλιείς τόσο στο λιμάνι όσο και κατά την πλοήγηση προκειμένου να ληφθούν μέτρα για την πρόληψη ή τη μείωση των κινδύνων·
 - ι) οδηγών και εγχειριδίων για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας επί του σκάφους·
 - ια) οχημάτων συλλογής για τη μεταφορά από ζώνες οστρακοειδών σε τόπους πρώτης πώλησης·
 - ιβ) χερσαίων εγκαταστάσεων για πεζούς αλιείς που βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας, όπως αποδυτήρια, λουτρά και άλλες εγκαταστάσεις υγιεινής, και ειδικότερα όλες οι εγκαταστάσεις που ενθαρρύνουν και προωθούν την είσοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας.
6. Οι ενισχύσεις παρέχονται σε αλιείς, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των πεζών αλιέων, ή σε ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών.
7. Όταν η πράξη συνίσταται σε επένδυση επί του σκάφους, η ενίσχυση δεν χορηγείται πάνω από μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2023 και 31ης Δεκεμβρίου 2029 για τον ίδιο τύπο επένδυσης και για το ίδιο αλιευτικό σκάφος. Όταν η πράξη συνίσταται σε επένδυση σε ατομικό εξοπλισμό, η ενίσχυση δεν χορηγείται πάνω από μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2023 και 31ης Δεκεμβρίου 2029 για τον ίδιο τύπο εξοπλισμού και για την ίδια δικαιούχο επιχείρηση.
8. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 22

Ενισχύσεις για την καταβολή ασφαλίσεων και χρηματοδοτικών εισφορών σε ταμεία αλληλοβοήθειας

1. Ενισχύσεις για την καταβολή ασφαλίσεων και χρηματοδοτικών εισφορών σε ταμεία αλληλοβοήθειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση έχει ως στόχο να συνεισφέρει σε ασφάλιστρα για ασφαλίσεις ή για ταμεία αλληλοβοήθειας ή σε ασφάλιστρα για την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης σε αλιείς για οικονομικές απώλειες οφειλόμενες στη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων, σε κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, σε δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία ή σε περιβαλλοντικά συμβάντα ή για το κόστος διάσωσης αλιέων ή αλιευτικών σκαφών σε περίπτωση ατυχημάτων στη θάλασσα κατά τη διάρκεια των αλιευτικών τους δραστηριοτήτων·
 - β) ο συνδυασμός χρηματικής αποζημίωσης που καταβάλλεται από τα ταμεία αλληλοβοήθειας βάσει του παρόντος άρθρου με άλλα ενωσιακά ή εθνικά

εργαλεία στήριξης ή καθεστώτα ασφάλισης δεν οδηγεί σε υπεραντιστάθμιση που υπερβαίνει την οικονομική ζημία·

- γ) η ασφαλιστική κάλυψη δεν απαιτεί ούτε προσδιορίζει το είδος ή την ποσότητα της μελλοντικής παραγωγής και η ενίσχυση δεν περιορίζεται στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχεται από συγκεκριμένη ασφαλιστική επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων· και
- δ) το ταμείο αλληλοβοήθειας είναι διαπιστευμένο από την αρμόδια αρχή κράτους μέλους σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:

- α) οι κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, τα περιβαλλοντικά συμβάντα ή τα ατυχήματα στη θάλασσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) είναι εκείνα που έχουν αναγνωριστεί επισήμως από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους·
- β) ως «ταμείο αλληλοβοήθειας» νοείται σύστημα, διαπιστευμένο από το κράτος μέλος σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε συμβεβλημένους αλιείς να ασφαρίζονται και, ως εκ τούτου, να λαμβάνουν αποζημιώσεις για οικονομικές απώλειες που υφίστανται από τα φαινόμενα που παρατίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο α). Το ταμείο αλληλοβοήθειας εφαρμόζει διαφανή πολιτική όσον αφορά τις πληρωμές προς το ταμείο και τις αναλήψεις από αυτό και διαθέτει σαφείς κανόνες απόδοσης ευθυνών για τυχόν ανακλύπτοντα χρέη.

3. Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης περιορίζεται:

- α) στο 50 % των ποσών που καταβάλλονται από το ταμείο αλληλοβοήθειας ως χρηματική αποζημίωση σε αλιείς·
- β) στο 100 % των διοικητικών δαπανών για τη σύσταση του ταμείου αλληλοβοήθειας·
- γ) στο 70 % των ασφαλίσεων·
- δ) στο 50 % της αρχικής κεφαλαιοποίησης του ταμείου.

4. Οι συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) χορηγούνται μόνο για την κάλυψη απωλειών που οφείλονται σε κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, σε δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, σε περιβαλλοντικά συμβάντα ή σε ατυχήματα στη θάλασσα.

Άρθρο 23

Ενισχύσεις για τη στήριξη συστημάτων κατανομής των αλιευτικών δυνατοτήτων

1. Ενισχύσεις για τη στήριξη συστημάτων κατανομής των αλιευτικών δυνατοτήτων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η ενίσχυση αποσκοπεί στη στήριξη του σχεδιασμού, της ανάπτυξης, της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της διαχείρισης των συστημάτων κατανομής των αλιευτικών δυνατοτήτων μεταξύ των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, με

σκοπό την προσαρμογή των αλιευτικών δραστηριοτήτων στις αλιευτικές δυνατότητες· και

- β) η ενίσχυση χορηγείται σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή οργανώσεις αλιέων, αναγνωρισμένες από το κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών που συμμετέχουν στη συλλογική διαχείριση των συστημάτων κατανομής των αλιευτικών δυνατοτήτων.
- 2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.
 - 3. Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες:
 - α) άμεσες μισθολογικές δαπάνες·
 - β) αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση ενσώματων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων μέχρι και το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου·
 - γ) δαπάνες δημοσιεύσεων· ή
 - δ) αγορά υπηρεσιών ή μελετών σχεδιασμού και ανάπτυξης.
 - 4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 24

Ενισχύσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας στο περιβάλλον και για την προσαρμογή της αλιείας στην προστασία των ειδών

- 1. Ενισχύσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας στο περιβάλλον και για την προσαρμογή της αλιείας στην προστασία των ειδών οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι: η ενίσχυση αποσκοπεί στη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον, στη στήριξη της σταδιακής εξάλειψης των απορρίψεων και στη διευκόλυνση της μετάβασης στη βιώσιμη εκμετάλλευση των έμβιων θαλάσσιων βιολογικών πόρων σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.
- 2. Η ενίσχυση στηρίζει τα ακόλουθα:
 - α) επενδύσεις σε εξοπλισμό που βελτιώνει την επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων ως προς το μέγεθος ή την επιλεκτικότητα ως προς το είδος·
 - β) επενδύσεις επί του σκάφους ή σε εξοπλισμό για την εξάλειψη των απορρίψεων, μέσω της αποφυγής και της μείωσης των ανεπιθύμητων αλιευμάτων εμπορικών αποθεμάτων, ή για τη διαχείριση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων προς εκφόρτωση σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013·
 - γ) επενδύσεις σε εξοπλισμό που περιορίζει και, όπου είναι δυνατό, εξαλείφει τις φυσικές και βιολογικές επιπτώσεις της αλιείας στο οικοσύστημα ή τον θαλάσσιο βυθό· ή

- δ) επενδύσεις σε εξοπλισμό για την προστασία των αλιευτικών εργαλείων και των αλιευμάτων από θηλαστικά και πτηνά προστατευόμενα από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου²⁵ ή την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπονομεύεται η επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων και ότι λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης φυσικής βλάβης στους θηρευτές.
3. Δεν χορηγείται ενίσχυση πάνω από μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2023 και 31ης Δεκεμβρίου 2029 για τον ίδιο τύπο εξοπλισμού, στο ίδιο αλιευτικό σκάφος της Ένωσης.
4. Ενίσχυση χορηγείται μόνο εάν τα αλιευτικά εργαλεία ή ο άλλος εξοπλισμός που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου κάνουν αποδεδειγμένα καλύτερη επιλογή μεγέθους ή έχουν καταφανώς μικρότερες επιπτώσεις στο οικοσύστημα και σε μη στοχευόμενα είδη απ' ό,τι τα τυπικά εργαλεία ή άλλος εξοπλισμός που επιτρέπονται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ή το σχετικό εθνικό δίκαιο που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της περιφερειοποίησης, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.
5. Ενίσχυση χορηγείται σε:
- α) ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών της Ένωσης τα οποία είναι νηολογημένα ως ενεργά σκάφη και έχουν πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες στη θάλασσα για τουλάχιστον 60 ημέρες κατά τα δύο ημερολογιακά έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·
 - β) αλιείς που είναι ιδιοκτήτες των εργαλείων που θα αντικατασταθούν και οι οποίοι έχουν εργαστεί επί αλιευτικού σκάφους της Ένωσης για τουλάχιστον 60 ημέρες κατά τα δύο ημερολογιακά έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·
 - γ) οργανώσεις αλιέων αναγνωρισμένες από το κράτος μέλος.
6. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 25

Ενισχύσεις για καινοτομία που συνδέεται με τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων

1. Ενισχύσεις για καινοτομία που συνδέεται με τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο Ι του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση αποσκοπεί στη σταδιακή εξάλειψη των απορρίψεων και των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων και στη διευκόλυνση της μετάβασης σε

²⁵ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

²⁶ Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

εκμετάλλευση των έμβιων θαλάσσιων βιολογικών πόρων, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, και στη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον και των προστατευόμενων ζώων·

- β) η ενίσχυση στηρίζει πράξεις που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ή την εισαγωγή νέων τεχνικών ή οργανωτικών γνώσεων που μειώνουν τις επιπτώσεις των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων βελτιωμένων αλιευτικών τεχνικών και επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων, ή αποσκοπούν στην επίτευξη περισσότερο βιώσιμης χρήσης των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και συνύπαρξης με προστατευόμενα ζώα·
 - γ) οι πράξεις που λαμβάνουν στήριξη διεξάγονται από ή σε συνεργασία με επιστημονικό ή τεχνικό φορέα αναγνωρισμένο από το κράτος μέλος που επικυρώνει τα αποτελέσματα των εν λόγω πράξεων· και
 - δ) τα αποτελέσματα των πράξεων που λαμβάνουν στήριξη δημοσιοποιούνται επαρκώς από το κράτος μέλος.
2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενων υπηρεσιών.
3. Τα αλιευτικά σκάφη που εμπλέκονται σε έργα που χρηματοδοτούνται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνουν το 5 % του αριθμού των αλιευτικών σκαφών του εθνικού στόλου ή το 5 % της ολικής χωρητικότητας σε τόνους του εθνικού στόλου, βάσει υπολογισμού που πραγματοποιείται κατά τον χρόνο έγκρισης του μέσου στήριξης.
4. Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι μόνο οι ακόλουθες:
- α) οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που αφορούν ερευνητές, τεχνικούς και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό, στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο·
 - β) οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο· όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·
 - γ) οι δαπάνες για κτίρια και γη, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για τα έργα και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·
 - ii) όσον αφορά τη γη, επιλέξιμες είναι μόνο οι δαπάνες μεταβίβασης υπό όρους ελεύθερης αγοράς ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες·
 - δ) οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές υπό συνθήκες ανταγωνισμού, καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο· ή
 - ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και άλλες λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του έργου.

5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 26

Ενισχύσεις για την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και για καθεστώτα στο πλαίσιο των βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

1. Ενισχύσεις για την προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και για καθεστώτα στο πλαίσιο των βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3.
2. Η ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου στηρίζει τις ακόλουθες πράξεις:
 - α) συλλογή από τους αλιείς αποβλήτων από τη θάλασσα, όπως η παθητική συλλογή απολεσθέντος αλιευτικού εξοπλισμού ή θαλάσσιων απορριμμάτων· μόνο οι ακόλουθες δράσεις είναι επιλέξιμες για στήριξη:
 - i) η απομάκρυνση απολεσθέντος αλιευτικού εξοπλισμού από τη θάλασσα, ιδίως προκειμένου να καταπολεμηθεί η άδηλη αλιεία·
 - ii) η αγορά και, κατά περίπτωση, εγκατάσταση εξοπλισμού επί του σκάφους για τη συλλογή και αποθήκευση απορριμμάτων·
 - iii) η δημιουργία συστημάτων συλλογής αποβλήτων για τους συμμετέχοντες αλιείς, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών κινήτρων·
 - iv) η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση εξοπλισμού που βασίζεται σε εγκαταστάσεις αλιευτικών λιμένων για την αποθήκευση και ανακύκλωση απορριμμάτων·
 - v) εκστρατείες επικοινωνίας, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που θα ενθαρρύνουν τους αλιείς και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς να συμμετάσχουν σε έργα για την απομάκρυνση απολεσθέντος αλιευτικού εξοπλισμού· ή
 - vi) κατάρτιση των αλιέων και των λιμενικών πρακτόρων·
 - β) κατασκευή, τοποθέτηση ή εκσυγχρονισμός στατικών ή κινητών εγκαταστάσεων για την προστασία και τη βελτίωση της θαλάσσιας πανίδας και χλωρίδας, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής προετοιμασίας και αξιολόγησής τους· μόνο οι ακόλουθες δράσεις είναι επιλέξιμες για στήριξη:
 - i) η αγορά και, κατά περίπτωση, η τοποθέτηση εγκαταστάσεων για την προστασία των θαλάσσιων περιοχών από την αλιεία με τράτες·
 - ii) η αγορά και, κατά περίπτωση, η τοποθέτηση εγκαταστάσεων για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων θαλάσσιων οικοσυστημάτων· ή
 - iii) δαπάνες που σχετίζονται με τις προκαταρκτικές εργασίες, όπως η αναζήτηση, οι επιστημονικές μελέτες ή αξιολογήσεις.

Η απόκτηση σκάφους για βύθιση και χρήση του ως τεχνητού υφάλου δεν είναι επιλέξιμη.

- γ) συμβολή στην καλύτερη διαχείριση ή διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων μέσω της τοποθέτησης των ακόλουθων στοιχείων ή της ανάληψης των ακόλουθων δράσεων και έργων:
- i) κυκλικά άγκιστρα·
 - ii) ακουστικές αποτρεπτικές συσκευές·
 - iii) συσκευές που διώχνουν τις χελώνες (TED)·
 - iv) κυματίζουσες ταινίες·
 - v) άλλα εργαλεία ή συσκευές που έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά στην πρόληψη της τυχαίας αλίευσης προστατευόμενων ζώων·
 - vi) κατάρτιση των αλιέων για την καλύτερη διαχείριση ή διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων·
 - vii) έργα που εστιάζουν στους παράκτιους οικοτόπους που είναι σημαντικοί για τους ιχθύες, τα πτηνά και άλλους οργανισμούς·
 - viii) έργα που εστιάζουν σε τομείς που είναι σημαντικοί για την αναπαραγωγή των ιχθύων, όπως οι παράκτιοι υγρότοποι ή
 - ix) αντικατάσταση των υφιστάμενων αλιευτικών εργαλείων με αλιευτικά εργαλεία με χαμηλό αντίκτυπο, δαπάνες που σχετίζονται με τους ιχθυοπαγίδες, με το ψάρεμα με πλάνο και το ψάρεμα με καθετή·
- δ) συμμετοχή σε άλλες δράσεις που αποσκοπούν στη διατήρηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος, όπως η αποκατάσταση συγκεκριμένων θαλάσσιων και παράκτιων οικοτόπων για τη στήριξη βιώσιμων αλιευτικών αποθεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής προετοιμασίας και αξιολόγησής τους· δαπάνες που σχετίζονται με τις ακόλουθες δράσεις είναι επιλέξιμες για στήριξη:
- i) συστήματα δοκιμής νέων τεχνικών παρακολούθησης, και ιδίως:
 - συστήματα ηλεκτρονικής παρακολούθησης εξ αποστάσεως, όπως το κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (CCTV) ή συστήματα ελέγχου βίντεο, για την παρακολούθηση και καταγραφή των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων των προστατευόμενων ζώων·
 - η καταγραφή ωκεανογραφικών δεδομένων, όπως η θερμοκρασία, η αλατότητα, το πλαγκτόν, η αύξηση του πληθυσμού των φυκών ή η θολότητα·
 - η χαρτογράφηση χωροκατακτητικών ξένων ειδών (στο εξής: ΧΞΕ)·
 - δράσεις, μεταξύ άλλων μελέτες, για την πρόληψη και τον έλεγχο της εξάπλωσης των ΧΞΕ·
 - ii) οικονομικά κίνητρα για την εγκατάσταση επί του σκάφους αυτόματων συσκευών καταγραφής για την παρακολούθηση και καταγραφή ωκεανογραφικών δεδομένων, όπως η θερμοκρασία, η αλατότητα, το πλαγκτόν, η αύξηση του πληθυσμού των φυκών ή η θολότητα·
 - iii) μέτρα για τη μείωση της φυσικής και χημικής ρύπανσης·

- iv) μέτρα για τη μείωση άλλων φυσικών πιέσεων, συμπεριλαμβανομένου του ανθρωπογενούς υποβρύχιου θορύβου που επηρεάζει αρνητικά τη βιοποικιλότητα·
 - v) θετικά μέτρα διατήρησης για την προστασία και διατήρηση της χλωρίδας και πανίδας, συμπεριλαμβανομένης της εκ νέου εισαγωγής ή αποθήκευσης αυτόχθονων ειδών, και εφαρμογή των αρχών της πράσινης υποδομής που αναφέρονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την πράσινη υποδομή²⁷· ή
 - vi) μέτρα για την πρόληψη εμφάνισης, τον έλεγχο ή την εξάλειψη ΧΞΕ.
3. Για τη στήριξη βάσει της παραγράφου 2 στοιχείο δ) απαιτείται η επίσημη αναγνώριση των εν λόγω καθεστώτων ή μέτρων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι δεν σημειώνεται υπεραντιστάθμιση ως αποτέλεσμα του συνδυασμού ενωσιακών, εθνικών και ιδιωτικών καθεστώτων.
 4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 27

Ενισχύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

1. Ενισχύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, με εξαίρεση τις ενισχύσεις για την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κινητήρων, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3.
2. Τα μέτρα τα οποία είναι δυνατό να καλύπτονται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του παρόντος άρθρου είναι μόνο τα ακόλουθα:
 - α) επενδύσεις σε εξοπλισμό ή επί του σκάφους που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών. Οι επενδύσεις σε αλιευτικά εργαλεία είναι επίσης επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπονομεύουν την επιλεκτικότητα των εν λόγω αλιευτικών εργαλείων·
 - β) έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής απόδοσης· ή
 - γ) μελέτες για τη διερεύνηση της συμβολής εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης και εναλλακτικού σχεδιασμού του κύτους στην ενεργειακή απόδοση των αλιευτικών σκαφών.
3. Η ενίσχυση βάσει της παραγράφου 2 χορηγείται μόνο σε ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών και όχι πάνω από μία φορά για τον ίδιο τύπο επένδυσης κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2023 και 31ης Δεκεμβρίου 2029 για το ίδιο αλιευτικό σκάφος.

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής, Πράσινη Υποδομή (ΠΥ) — Ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου της Ευρώπης, COM(2013) 249 final της 6.5.2013.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι άμεσες πρόσθετες δαπάνες που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα των σχετικών πράξεων. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο α), στην περίπτωση των επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:
- i) μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της υδροδυναμικής του κύτους του σκάφους είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο:
 - επενδύσεις σε μηχανισμούς σταθερότητας, όπως σταθμίδες υδροσυλλέκτη και βολβοειδείς πλώρες, που συμβάλλουν στη βελτίωση της συμπεριφοράς του σκάφους σε κυματισμούς και της σταθερότητάς του·
 - δαπάνες που σχετίζονται με τη χρήση μη τοξικών απορρυπαντικών όπως η επικάλυψη χαλκού, ώστε να μειώνεται η τριβή·
 - δαπάνες που σχετίζονται με τον μηχανισμό κίνησης πηδαλίου, όπως τα συστήματα ελέγχου του μηχανισμού κίνησης και τα πολλαπλά πηδάλια για τη μείωση της δραστηριότητας του πηδαλίου ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τις συνθήκες της θάλασσας· ή
 - δοκιμή στις δεξαμενές για τη διαμόρφωση βάσης με στόχο τη βελτίωση της υδροδυναμικής·
 - ii) μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση του συστήματος πρόωσης του σκάφους είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά και, κατά περίπτωση, την εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων:
 - ενεργειακά αποδοτικές προπέλες συμπεριλαμβανομένων των κινητήριων αξόνων·
 - καταλύτες·
 - ενεργειακά αποδοτικές γεννήτριες όπως οι γεννήτριες που χρησιμοποιούν υδρογόνο ή φυσικό αέριο·
 - στοιχεία πρόωσης με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, όπως ιστία, αετοί, ανεμόμυλοι, ανεμογεννήτριες ή φωτοβολταϊκά·
 - πρωραία συστήματα πρόωσης·
 - δείκτες οικονομίας καυσίμων, συστήματα διαχείρισης καυσίμων και συστήματα παρακολούθησης· ή
 - επενδύσεις σε ακροφύσια που βελτιώνουν το σύστημα πρόωσης·
 - iii) επενδύσεις σε αλιευτικά εργαλεία και αλιευτικό εξοπλισμό είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο δαπάνες που σχετίζονται με τα ακόλουθα μέτρα:
 - αλλαγή από συρόμενα εργαλεία σε εναλλακτικά εργαλεία·
 - τροποποιήσεις σε συρόμενα εργαλεία· ή
 - επενδύσεις σε εξοπλισμό παρακολούθησης συρόμενων εργαλείων·
 - iv) επενδύσεις που αποσκοπούν στη μείωση της ηλεκτρικής ενέργειας ή της θερμικής ενέργειας είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο:
 - επενδύσεις για τη βελτίωση των συστημάτων ψύξης, κατάψυξης ή μόνωσης για σκάφη· ή

- επενδύσεις για την ενθάρρυνση της ανακύκλωσης της θερμότητας εντός του σκάφους στην οποία περιλαμβάνεται η ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση της θερμότητας σε άλλες βοηθητικές εργασίες εντός του σκάφους.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη βασική συντήρηση του κύτους δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει της παραγράφου 2 στοιχείο α).

5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 28

Ενισχύσεις για την προστιθέμενη αξία, την ποιότητα των προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων

1. Ενισχύσεις για την προστιθέμενη αξία, την ποιότητα των προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση αποσκοπεί στη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας ή της ποιότητας των ιχθύων που αλιεύονται·
 - β) η ενίσχυση καλύπτει μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες:
 - i) επενδύσεις που προσθέτουν αξία στα αλιευτικά προϊόντα, συγκεκριμένα επιτρέποντας στους αλιείς να προβαίνουν στη μεταποίηση, την εμπορία και την απευθείας πώληση των δικών τους αλιευμάτων· ή
 - ii) καινοτόμες επενδύσεις επί του σκάφους για τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων.
2. Η ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημείο ii) εξαρτάται από τη χρήση επιλεκτικών εργαλείων για την ελαχιστοποίηση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων και χορηγείται μόνο σε ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών της Ένωσης που έχουν πραγματοποιήσει αλιευτική δραστηριότητα στη θάλασσα για τουλάχιστον 60 ημέρες κατά τα δύο ημερολογιακά έτη που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
3. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 29

Ενισχύσεις για τους αλιευτικούς λιμένες, τους τόπους εκφόρτωσης, τις ιχθυόσκαλες και τα καταφύγια

1. Ενισχύσεις για τους αλιευτικούς λιμένες, τους τόπους εκφόρτωσης, τις ιχθυόσκαλες και τα καταφύγια οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας, του ελέγχου και της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων που εκφορτώνονται, στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος και στη βελτίωση της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας·
 - β) η ενίσχυση καλύπτει τις ακόλουθες επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες, οι οποίες:
 - i) βελτιώνουν τις υποδομές αλιευτικών λιμένων, ιχθυοσκαλών, τόπων εκφόρτωσης και καταφυγίων, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων σε κατάλληλες εγκαταστάσεις υποδοχής για απολεσθέντα αλιευτικά εργαλεία και θαλάσσια απορρίμματα που συλλέγονται από τη θάλασσα·
 - ii) διευκολύνουν τη συμμόρφωση με την υποχρέωση εκφόρτωσης όλων των αλιευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 ή προσθέτουν αξία στα υποχρησιμοποιούμενα συστατικά των αλιευμάτων· ή
 - iii) βελτιώνουν την ασφάλεια των αλιέων μέσω της κατασκευής ή του εκσυγχρονισμού καταφυγίων.
2. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 30

Ενισχύσεις για την αλιεία εσωτερικών υδάτων και την υδρόβια πανίδα και χλωρίδα εσωτερικών υδάτων

1. Ενισχύσεις για την αλιεία εσωτερικών υδάτων και την υδρόβια πανίδα και χλωρίδα εσωτερικών υδάτων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση αποσκοπεί:
 - α) στη μείωση των επιπτώσεων της αλιείας εσωτερικών υδάτων στο περιβάλλον·
 - β) στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης·
 - γ) στην αύξηση της αξίας ή της ποιότητας των ιχθύων που εκφορτώνονται· ή
 - δ) στη βελτίωση της υγείας, της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας, του ανθρώπινου κεφαλαίου και της κατάρτισης.

2. Η ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου είναι δυνατό να στηρίζει μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες:
- α) επενδύσεις στην προώθηση του ανθρώπινου κεφαλαίου, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και του κοινωνικού διαλόγου όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο·
 - β) επενδύσεις επί του σκάφους ή σε επιμέρους εξοπλισμό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο·
 - γ) επενδύσεις στον εξοπλισμό που αναφέρεται στο άρθρο 24 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο·
 - δ) επενδύσεις στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής όπως αναφέρεται στο άρθρο 27 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο·
 - ε) επενδύσεις στη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας ή της ποιότητας των ιχθύων που αλιεύονται όπως αναφέρεται στο άρθρο 28 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο·
 - στ) επενδύσεις σε αλιευτικούς λιμένες, καταφύγια και τόπους εκφόρτωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 29 και υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο· ή
 - ζ) επενδύσεις σε δίκτυα ή άλλα αλιευτικά εργαλεία που υπόκεινται σε αυξημένη φθορά λόγω ζημιών που προκαλούνται από ζώα πλην των ιχθύων, συμπεριλαμβανομένων των χωροκατακτητικών ειδών, και σε συναφή εξοπλισμό.
3. Οι ενισχύσεις μπορούν να παρέχουν στήριξη για την καινοτομία σύμφωνα με το άρθρο 15, για συμβουλευτικές υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 16 και για συμπράξεις μεταξύ επιστημόνων και αλιέων σύμφωνα με το άρθρο 17.
4. Για την προώθηση της διαφοροποίησης από αλιείς εσωτερικών υδάτων, οι ενισχύσεις μπορούν να στηρίζουν τη διαφοροποίηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων εσωτερικών υδάτων σε συμπληρωματικές δραστηριότητες, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 19.
5. Για τον σκοπό της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου:
- α) οι αναφορές σε αλιευτικά σκάφη στα άρθρα 21, 24, 27 και 28 νοούνται ως αναφορές σε σκάφη που αλιεύουν αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα·
 - β) οι αναφορές στο θαλάσσιο περιβάλλον στο άρθρο 24 νοούνται ως αναφορές στο περιβάλλον στο οποίο αλιεύει το αλιευτικό σκάφος εσωτερικών υδάτων·
 - γ) οι όροι που προβλέπονται στα άρθρα 21, 24 και 27 και αφορούν ειδικά τα θαλάσσια αλιευτικά σκάφη δεν επεκτείνονται στην αλιεία εσωτερικών υδάτων.
6. Για την προστασία και την ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας, οι ενισχύσεις μπορούν να στηρίζουν μόνο:
- α) τη διαχείριση, την αποκατάσταση και την παρακολούθηση τόπων NATURA 2000 που επηρεάζονται από αλιευτικές δραστηριότητες και την αποκατάσταση εσωτερικών υδάτων σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸, συμπεριλαμβανομένων των τόπων ωοτοκίας και των οδών μετανάστευσης για τα μεταναστευτικά είδη, με την επιφύλαξη του άρθρου 26 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του παρόντος κανονισμού και, κατά περίπτωση, με τη συμμετοχή αλιέων εσωτερικών υδάτων·

- β) την κατασκευή, τον εκσυγχρονισμό ή την τοποθέτηση στατικών ή κινητών εγκαταστάσεων για την προστασία και τη βελτίωση της υδρόβιας πανίδας και χλωρίδας, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής προετοιμασίας, παρακολούθησης και αξιολόγησής τους.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα αλιευτικά σκάφη που λαμβάνουν στήριξη βάσει του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να αλιεύουν αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα.
8. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών, εκτός από το μέτρο που προβλέπεται στην παράγραφο 2 στοιχείο ζ), για το οποίο εφαρμόζεται το μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 40 %. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

ΤΜΗΜΑ 2

ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 31

Γενικοί όροι

1. Ενίσχυση που χορηγείται βάσει του παρόντος τμήματος πληροί τους ακόλουθους γενικούς όρους:
- α) περιορίζεται σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό·
 - β) όταν οι πράξεις αφορούν επενδύσεις σε εξοπλισμό ή υποδομή που διασφαλίζει τη συμμόρφωση με μελλοντικές απαιτήσεις για το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου ή των ζώων, την υγιεινή ή την καλή διαβίωση των ζώων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, η στήριξη μπορεί να χορηγείται έως την ημερομηνία κατά την οποία οι απαιτήσεις αυτές καθίστανται υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις·
 - γ) δεν χορηγούνται ενισχύσεις για την εκτροφή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών·
 - δ) δεν χορηγούνται ενισχύσεις για πράξεις υδατοκαλλιέργειας σε προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, εάν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους έχει αποφανθεί, βάσει εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ότι η πράξη θα έχει σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις οι οποίες δεν είναι δυνατόν να μετριαστούν σε ικανοποιητικό βαθμό.

²⁸

Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

2. Ενίσχυση βάσει του παρόντος για επενδύσεις που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση νέων αγορών χορηγείται μόνο εάν η δικαιούχος επιχείρηση προσκομίσει τεκμηρίωση σχετικά με τις ικανοποιητικές και βιώσιμες προοπτικές της αγοράς για το έργο.
3. Όταν για μια επένδυση απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁹, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει διενεργηθεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της μεμονωμένης ενίσχυσης.

Άρθρο 32

Ενισχύσεις για την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια

1. Ενισχύσεις για την προώθηση της καινοτομίας στην υδατοκαλλιέργεια οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση τονώνει την καινοτομία στην υδατοκαλλιέργεια·
 - β) η ενίσχυση αποσκοπεί στην επίτευξη των ακόλουθων:
 - i) ανάπτυξη τεχνικής, επιστημονικής ή οργανωτικής γνώσης σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιεργείας, η οποία, συγκεκριμένα, περιορίζει τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, μειώνει την εξάρτηση από ιχθυάλευρα και ιχθυέλαια, ενισχύει τη βιώσιμη χρήση των πόρων στην υδατοκαλλιέργεια, βελτιώνει την καλή διαβίωση των ζώων ή διευκολύνει νέες βιώσιμες μεθόδους παραγωγής·
 - ii) ανάπτυξη ή εισαγωγή στην αγορά νέων ειδών υδατοκαλλιεργείας με προοπτικές στην αγορά, νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, νέων ή βελτιωμένων διαδικασιών, ή νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης·
 - iii) διερεύνηση της τεχνικής ή οικονομικής σκοπιμότητας καινοτόμων προϊόντων ή διαδικασιών.
2. Οι επιδοτούμενες υπηρεσίες βάσει του παρόντος άρθρου παρέχονται από ή σε συνεργασία με δημόσιους ή ιδιωτικούς επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς, αναγνωρισμένους από το κράτος μέλος, οι οποίοι επικυρώνουν τα αποτελέσματα των επιδοτούμενων υπηρεσιών.
3. Τα αποτελέσματα των έργων που λαμβάνουν στήριξη δημοσιοποιούνται επαρκώς από το κράτος μέλος.
4. Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι οι ακόλουθες:
 - α) οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που αφορούν ερευνητές, τεχνικούς και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό, στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο·
 - β) οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο·

²⁹ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

- γ) οι δαπάνες για κτίρια, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·
 - ii) όσον αφορά τη γη, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μεταβίβασης υπό όρους ελεύθερης αγοράς ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες·
- δ) οι δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές υπό συνθήκες ανταγωνισμού, καθώς και οι δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο· ή
- ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και άλλες λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του έργου.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β), όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνο οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 33

Ενισχύσεις για επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια

1. Ενισχύσεις για επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα ή έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον στην υδατοκαλλιέργεια, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει:
 - α) τις παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια·
 - β) τη διαφοροποίηση των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και των εκτρεφόμενων ειδών·
 - γ) τον εκσυγχρονισμό των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας·
 - δ) τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό όσον αφορά την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς εξοπλισμού για την προστασία των εκμεταλλεύσεων από τους θηρευτές·

- ε) επενδύσεις για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων ή την ενίσχυση των θετικών επιδράσεων στο περιβάλλον και την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων·
 - στ) επενδύσεις στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας ή στην προσθήκη αξίας σε αυτά·
 - ζ) την αποκατάσταση υφιστάμενων τεχνητών λιμνών ή λιμνοθαλασσών υδατοκαλλιέργειας μέσω της αφαίρεσης λάσπης ή επενδύσεων που στοχεύουν στην πρόληψη της εναπόθεσης λάσπης·
 - η) τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας, μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων·
 - θ) επενδύσεις που έχουν ως αποτέλεσμα σημαντική μείωση των επιπτώσεων των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας στη χρήση και την ποιότητα του νερού, ιδίως με τη μείωση των ποσοτήτων του χρησιμοποιούμενου νερού ή της ποσότητας χημικών, αντιβιοτικών και άλλων φαρμάκων που χρησιμοποιούνται ή τη βελτίωση της ποιότητας του νερού εξόδου, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης πολυτροφικών συστημάτων υδατοκαλλιέργειας·
 - ι) την προώθηση των υδατοκαλλιεργειών κλειστού συστήματος, όπου τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας εκτρέφονται σε κλειστά συστήματα ανακύκλωσης του νερού, μειώνοντας στο ελάχιστο τη χρήση του· ή
 - ια) επενδύσεις για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και την προώθηση της μετατροπής των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
2. Ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο η) χορηγούνται μόνο σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας υπό την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές δραστηριότητες συνδέονται με τη βασική δραστηριότητα υδατοκαλλιέργειας της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αλιευτικού τουρισμού, των περιβαλλοντικών υπηρεσιών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας ή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια.
 3. Ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου είναι δυνατό να χορηγούνται για επενδύσεις που αυξάνουν την παραγωγή και/ή τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ή για την κατασκευή νέας παραγωγικής ικανότητας, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάπτυξη είναι συνεπής προς το σχέδιο για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας που αναφέρεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.
 4. Οι επενδύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) περιλαμβάνουν τις επενδύσεις που αφορούν τη χρήση πιο βιώσιμων ζωοτροφών, τη μείωση και τη διαχείριση της έκλυσης θρεπτικών ουσιών και των λυμάτων, τη μείωση των διαφευγόντων ειδών, τη χρήση χημικών ουσιών και φαρμάκων με μικρότερο αντίκτυπο στο περιβάλλον, την υιοθέτηση κυκλικής προσέγγισης στη διαχείριση των αποβλήτων, τη διάθεση εξοπλισμού υδατοκαλλιέργειας ή τη χρήση βιοαποικοδομήσιμων εργαλείων υδατοκαλλιέργειας για την αποφυγή θαλάσσιων απορριμμάτων, τη διαχείριση θηρευτών, καθώς και επενδύσεις που συμβάλλουν με μετρήσιμο τρόπο στην αποκατάσταση της βιοποικιλότητας ή της οικολογικής συνέχειας.
 5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 %

των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης. Για πράξεις που έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, το μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης ανέρχεται σε 80 %, εκτός εάν εφαρμόζεται υψηλότερο ποσοστό έντασης ενίσχυσης σε σχέση με το παράρτημα IV.

Άρθρο 34

Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας

1. Ενισχύσεις για υπηρεσίες διαχείρισης, αρωγής και παροχής συμβουλών για εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η ενίσχυση βελτιώνει τη συνολική απόδοση και την ανταγωνιστικότητα των εκμεταλλεύσεων υδατοκαλλιέργειας·
- β) η ενίσχυση μειώνει τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των εκμεταλλεύσεων υδατοκαλλιέργειας· και
- γ) η ενίσχυση στηρίζει την αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών τεχνικού, επιστημονικού, νομικού, περιβαλλοντικού ή οικονομικού χαρακτήρα σε εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας·

Για τους σκοπούς του στοιχείου β), η ενίσχυση χορηγείται μόνο σε ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας ή οργανώσεις υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας και ενώσεων οργανώσεων παραγωγών υδατοκαλλιέργειας.

2. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) καλύπτουν:

- α) τις ανάγκες διαχείρισης ώστε να μπορούν οι εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας να συμμορφώνονται με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και με τις απαιτήσεις του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού·
- β) την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στην οδηγία 2011/92/ΕΕ και στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ·
- γ) τις ανάγκες διαχείρισης ώστε να μπορούν οι επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας να συμμορφώνονται την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία για την υγεία και την καλή διαβίωση των υδρόβιων ζώων ή τη νομοθεσία για τη δημόσια υγεία·
- δ) πρότυπα βάσει της ενωσιακής και της εθνικής νομοθεσίας·
- ε) στρατηγικές εμπορίας και επιχειρηματικές στρατηγικές· ή
- στ) μελέτες σκοπιμότητας και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αξιολογούν τη βιωσιμότητα μέτρων τα οποία είναι δυνητικά επιλέξιμα για στήριξη βάσει τίτλου II κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.

3. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται από επιστημονικούς ή τεχνικούς φορείς, καθώς και από οντότητες που παρέχουν νομικές

ή οικονομικές συμβουλές και διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις όπως αναγνωρίζονται από το κράτος μέλος. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.

4. Οι δικαιούχοι επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν ενίσχυση πάνω από μία φορά ετησίως για κάθε κατηγορία συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρατίθενται στην παράγραφο 2.
5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 35

Ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου και της δικτύωσης στην υδατοκαλλιέργεια

1. Ενισχύσεις για την προαγωγή του ανθρώπινου κεφαλαίου και της δικτύωσης στην υδατοκαλλιέργεια οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει τα ακόλουθα:
 - α) την επαγγελματική κατάρτιση, τη διά βίου μάθηση, τη διάδοση επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων και καινοτόμων πρακτικών, την απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων στην υδατοκαλλιέργεια και με σκοπό τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας·
 - β) τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την προώθηση της επαγγελματικής ασφάλειας· και
 - γ) τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ή των επαγγελματικών οργανώσεων και άλλων ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των επιστημονικών και τεχνικών φορέων ή εκείνων που προάγουν την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.
2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.
3. Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του υποστηριζόμενου έργου:
 - α) άμεσες μισθολογικές δαπάνες·
 - β) έξοδα συμμετοχής·
 - γ) έξοδα μετακίνησης·
 - δ) δαπάνες δημοσιεύσεων·
 - ε) αγορά υπηρεσιών συλλογής δεδομένων, μελετών, πιλοτικών έργων·
 - στ) το μίσθωμα εκθεσιακών χώρων και περιπτέρων και τα έξοδα εγκατάστασης και αποσυναρμολόγησής τους· ή
 - ζ) δαπάνες για τη διάδοση επιστημονικών γνώσεων και τεκμηριωμένων πληροφοριών.

4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 36

Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας

1. Ενισχύσεις για την αύξηση του δυναμικού των ζωνών υδατοκαλλιέργειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη των ζωνών και των υποδομών υδατοκαλλιέργειας και μειώνει τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων·
 - β) η ενίσχυση στηρίζει τα ακόλουθα:
 - i) τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση των πλέον κατάλληλων για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας περιοχών, λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση, των διαδικασιών χωροταξικού σχεδιασμού, και τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση των περιοχών όπου θα πρέπει να απαγορεύονται οι υδατοκαλλιέργειες προκειμένου να διατηρήσουν οι περιοχές αυτές τον ρόλο τους στη λειτουργία του οικοσυστήματος·
 - ii) τη βελτίωση και ανάπτυξη βοηθητικών εγκαταστάσεων και των υποδομών που απαιτούνται για να αυξηθεί το δυναμικό των ζωνών υδατοκαλλιέργειας και να μειωθούν οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων σε έργα αναδασμού, παροχής ενέργειας ή διαχείρισης των υδάτων·
 - iii) δράση που αναλαμβάνεται και υλοποιείται από τις αρμόδιες αρχές βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/147/EK ή του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, με στόχο την πρόληψη σοβαρών ζημιών στην υδατοκαλλιέργεια· ή
 - iv) μέτρα που λαμβάνονται και εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές μετά τον εντοπισμό αυξημένων περιστατικών θνησιμότητας ή ασθενειών κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰ και στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2020/689 της Επιτροπής³¹.

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1).

³¹ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/689 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την επιτήρηση, τα προγράμματα εκρίζωσης και το καθεστώς απαλλαγμένου από νόσο για ορισμένες καταγεγραμμένες και αναδυόμενες νόσους (ΕΕ L 174 της 3.6.2020, σ. 211).

2. Για τους σκοπούς του στοιχείου β) σημείο iv), ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για την κάλυψη της θέσπισης σχεδίων δράσης για τα οστρακοειδή που αποσκοπούν στην προστασία, την αποκατάσταση και τη διαχείριση, καθώς και στη στήριξη προς παραγωγούς οστρακοειδών για τη διατήρηση φυσικών χώρων διαβίωσης οστρακοειδών και λεκανών απορροής.
3. Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι οι ακόλουθες δαπάνες που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του έργου:
 - α) οι δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία·
 - β) άμεσες μισθολογικές δαπάνες· ή
 - γ) Οι δαπάνες για υπηρεσίες παροχής συμβουλών, έρευνας επί συμβάσει και υποστήριξης που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους.
4. Δικαιούχοι επιχειρήσεις βάσει του παρόντος άρθρου είναι μόνο επιχειρήσεις στις οποίες το κράτος μέλος έχει αναθέσει τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β).
5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 37

Ενισχύσεις για την ενθάρρυνση νεοεισερχόμενων επιχειρηματιών υδατοκαλλιέργειας που ασκούν δραστηριότητες βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας

1. Ενισχύσεις για την ενθάρρυνση νεοεισερχόμενων επιχειρηματιών υδατοκαλλιέργειας που ασκούν δραστηριότητες βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση προωθεί την επιχειρηματικότητα στην υδατοκαλλιέργεια· και
 - β) η ενίσχυση στηρίζει τη σύσταση επιχειρήσεων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας από νεοεισερχόμενους επιχειρηματίες.
2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται σε επιχειρηματίες υδατοκαλλιέργειας που εισέρχονται στον κλάδο, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) διαθέτουν επαρκείς επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες·
 - β) συστήνουν για πρώτη φορά ΜΜΕ υδατοκαλλιέργειας ως επικεφαλής της εν λόγω επιχείρησης· και
 - γ) υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο για την ανάπτυξη των οικείων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας.
3. Προκειμένου να αποκτήσουν επαρκείς επαγγελματικές δεξιότητες, οι επιχειρηματίες υδατοκαλλιέργειας που εισέρχονται στον κλάδο μπορούν να επωφεληθούν από την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να είναι οι ακόλουθες δαπάνες που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα του έργου:
- α) μισθολογικές δαπάνες·
 - β) πρόσθετα γενικά έξοδα και άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών και εφοδίων·
 - γ) δαπάνες εξοπλισμού· ή
 - δ) οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία.
5. Το ποσό της ενίσχυσης βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 38

Ενισχύσεις για στροφή σε συστήματα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου και σε μεθόδους βιολογικής υδατοκαλλιέργειας

1. Ενισχύσεις για στροφή σε συστήματα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου και σε μεθόδους βιολογικής υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η ενίσχυση προωθεί την ανάπτυξη της βιολογικής ή ενεργειακά αποδοτικής υδατοκαλλιέργειας·
 - β) η ενίσχυση στηρίζει ένα από τα ακόλουθα:
 - i) τη μετατροπή των συμβατικών παραγωγικών μεθόδων υδατοκαλλιέργειας σε μεθόδους βιολογικής υδατοκαλλιέργειας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848³² και σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/1165 της Επιτροπής³³.
 - ii) τη συμμετοχή στα συστήματα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁴.

³² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 14.6.2018, σ. 1).

³³ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1165 της Επιτροπής της 15ης Ιουλίου 2021 για την έγκριση ορισμένων προϊόντων και ουσιών για χρήση στη βιολογική παραγωγή και την κατάρτιση των καταλόγων τους (ΕΕ L 253 της 16.7.2021, σ. 13).

³⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και των αποφάσεων της Επιτροπής 2001/681/ΕΚ και 2006/193/ΕΚ (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 1).

2. Η ενίσχυση χορηγείται μόνο για τη στροφή δικαιούχων επιχειρήσεων που δεσμεύονται να συμμετέχουν στο EMAS για τουλάχιστον τρία έτη ή να πληρούν τις απαιτήσεις της βιολογικής παραγωγής για τουλάχιστον πέντε έτη. Στις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου προβλέπεται ρήτρα αναθεώρησης για τη διασφάλιση της προσαρμογής τους σε περίπτωση τροποποιήσεων των σχετικών υποχρεωτικών απαιτήσεων, προτύπων και όρων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.
3. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή αντιστάθμισης για μέγιστη περίοδο τριών ετών κατά την περίοδο της στροφής της επιχείρησης σε βιολογική παραγωγή ή κατά την προετοιμασία για συμμετοχή στο EMAS. Τα κράτη μέλη υπολογίζουν την εν λόγω αντιστάθμιση με βάση ένα από τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) την απώλεια εσόδων ή πρόσθετες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο της μετάβασης από συμβατική σε βιολογική παραγωγή για πράξεις επιλέξιμες βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) σημείο i)·
 - β) τις πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή και την προετοιμασία για τη συμμετοχή στο EMAS για πράξεις που είναι επιλέξιμες βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) σημείο ii).
4. Εάν η δικαιούχος επιχείρηση αδυνατεί να τηρήσει τις δεσμεύσεις της παραγράφου 2 λόγω έκτακτων και εξωτερικών περιστάσεων, το ποσό της ενίσχυσης που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 αφαιρείται και ανακτάται αναλογικά με βάση τη διάρκεια της αρχικής δέσμευσης και τον χρόνο μη τήρησης των δεσμεύσεων.
5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 39

Ενισχύσεις για περιβαλλοντικές υπηρεσίες

1. Ενισχύσεις για επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας που παρέχουν περιβαλλοντικές υπηρεσίες, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση προωθεί την ανάπτυξη του τομέα της υδατοκαλλιέργειας που παρέχει περιβαλλοντικές υπηρεσίες· και
 - β) η ενίσχυση στηρίζει ένα από τα ακόλουθα μέτρα:
 - i) μεθόδους υδατοκαλλιέργειας που συμβιβάζονται με συγκεκριμένες περιβαλλοντικές ανάγκες και υποκείμενες σε ειδικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από τον χαρακτηρισμό τόπων NATURA 2000, σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ και την οδηγία 2009/147/ΕΚ·
 - ii) τη συμμετοχή, όσον αφορά τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με αυτή, σε εκτός τόπου διατήρηση και αναπαραγωγή υδρόβιων ζώων, στο

πλαίσιο των προγραμμάτων διατήρησης και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας που αναπτύσσονται από δημόσιες αρχές ή υπό την εποπτεία τους·

- iii) υδατοκαλλιέργειες που περιλαμβάνουν τη διατήρηση και τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, και τη διαχείριση του τοπίου και των παραδοσιακών χαρακτηριστικών των ζωνών υδατοκαλλιέργειας.
2. Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημείο i) του παρόντος άρθρου λαμβάνουν τη μορφή ετήσιας αντιστάθμισης. Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν και/ή το διαφυγόν εισόδημα λόγω των απαιτήσεων διαχείρισης στις συγκεκριμένες περιοχές, οι οποίες συνδέονται με την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ή της οδηγίας 2009/147/ΕΚ.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β) σημείο ii), οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι άμεσες πρόσθετες δαπάνες που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα των σχετικών πράξεων.
4. Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημείο iii) χορηγούνται μόνο σε δικαιούχους επιχειρήσεις οι οποίοι δεσμεύονται για τουλάχιστον πέντε έτη να τηρούν υδατοπεριβαλλοντικές απαιτήσεις που υπερβαίνουν την απλή εφαρμογή του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου. Τα περιβαλλοντικά οφέλη της πράξης αποδεικνύονται με εκ των προτέρων εκτίμηση η οποία διενεργείται από αρμόδιους φορείς που ορίζονται από το κράτος μέλος, εκτός εάν τα περιβαλλοντικά οφέλη της εν λόγω πράξης έχουν ήδη αναγνωριστεί.
5. Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημείο iii) λαμβάνουν τη μορφή ετήσιας αντιστάθμισης. Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι άμεσες πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν και/ή το διαφυγόν εισόδημα.
6. Τα αποτελέσματα των πράξεων που λαμβάνουν ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται επαρκώς από το κράτος μέλος.
7. Για τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου προβλέπεται ρήτρα αναθεώρησης για τη διασφάλιση της προσαρμογής τους σε περίπτωση τροποποιήσεων των σχετικών υποχρεωτικών απαιτήσεων, προτύπων και όρων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.
8. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 40

Ενισχύσεις για μέτρα που αφορούν τη δημόσια υγεία

1. Οι ενισχύσεις για μέτρα που αφορούν τη δημόσια υγεία οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει καθεστώς αντιστάθμισης το οποίο αποζημιώνει τους παραγωγούς μαλακίων για την προσωρινή αναστολή της συγκομιδής εκτρεφόμενων μαλακίων, όταν η αναστολή αυτή συμβαίνει αποκλειστικά για λόγους δημόσιας υγείας.
2. Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι δυνατό να χορηγούνται μόνο όταν το κλείσιμο της κατηγοριοποιημένης περιοχής παραγωγής ή

μετεγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 62 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/627 της Επιτροπής³⁵, οφείλεται στον πολλαπλασιασμό τοξινοπαραγωγού πλαγκτού ή στην παρουσία πλαγκτού που περιέχει βιοτοξίνες οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα VII κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶, και υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η μόλυνση διαρκεί επί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων συναπτών μηνών· ή
- β) η απώλεια που προκλήθηκε λόγω της αναστολής της συγκομιδής ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, το οποίο υπολογίζεται με βάση τον μέσο κύκλο εργασιών της εν λόγω επιχείρησης κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους κατά το οποίο ανεστάλη η συγκομιδή·

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ειδικούς κανόνες υπολογισμού για τις εταιρείες με λιγότερο από τρία έτη δραστηριότητας.

- 3. Η αντιστάθμιση μπορεί να χορηγείται για μέγιστο διάστημα 12 μηνών μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2023 και 31ης Δεκεμβρίου 2029. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί μία φορά για 12 επιπλέον μήνες, με συνολικό ανώτατο όριο τους 24 μήνες.
- 4. Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι άμεσες πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν και/ή το διαφυγόν εισόδημα λόγω των σχετικών μέτρων. Η αποζημίωση που υπολογίζεται μειώνεται κατά ποσό που αντιστοιχεί στις δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν άμεσα λόγω του γεγονότος, οι οποίες διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο.
- 5. Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 41

Ενισχύσεις για μέτρα που αφορούν την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων

- 1. Ενισχύσεις για μέτρα που αφορούν την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο Ι του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:

³⁵ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/627 της Επιτροπής περί καθορισμού ενιαίων πρακτικών ρυθμίσεων για τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2074/2005 της Επιτροπής όσον αφορά τους επίσημους ελέγχους (ΕΕ L 131 της 17.5.2019, σ. 51).

³⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55).

- α) η ενίσχυση αποσκοπεί στην προαγωγή της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόληψη και τη βιοασφάλεια· και
- β) η ενίσχυση είναι δυνατό να καλύπτει ένα από τα ακόλουθα μέτρα μόνο:
 - i) την ανάπτυξη γενικών και ειδικών ανά είδος βέλτιστων πρακτικών ή κωδίκων δεοντολογίας σχετικά με τη βιοασφάλεια ή τις ανάγκες υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια·
 - ii) τις πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη μείωση της εξάρτησης της υδατοκαλλιέργειας από τα κτηνιατρικά φάρμακα·
 - iii) τις κτηνιατρικές ή φαρμακευτικές μελέτες και τη διάδοση και ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, σχετικά με κτηνιατρικές νόσους στην υδατοκαλλιέργεια με στόχο την προώθηση της κατάλληλης χρήσης κτηνιατρικών φαρμάκων·
 - iv) την πρόβλεψη και λειτουργία ομάδων υγειονομικής προστασίας στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας όπως αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη· ή
 - v) την παροχή αντιστάθμισης σε εκτροφείς μαλακίων για την προσωρινή αναστολή των δραστηριοτήτων τους εξαιτίας εξαιρετικά υψηλής θνησιμότητας, όταν το ετήσιο ποσοστό θνησιμότητας υπερβαίνει το 20 % ή όταν οι οφειλόμενες στην αναστολή των δραστηριοτήτων απώλειες υπερβαίνουν το 30 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της επιχείρησης, υπολογιζόμενες βάσει του μέσου όρου του κύκλου εργασιών της εν λόγω επιχείρησης κατά τα τρία ημερολογιακά έτη που προηγούνται του έτους κατά το οποίο ανεστάλησαν οι δραστηριότητες.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β), τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ειδικούς κανόνες υπολογισμού για τις εταιρείες με λιγότερο από τρία έτη δραστηριότητας.

Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο iii) δεν καλύπτουν την αγορά κτηνιατρικών φαρμάκων.

Τα αποτελέσματα των μελετών που χρηματοδοτούνται βάσει του στοιχείου β) σημείο iii) αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης υποβολής εκθέσεων και δημοσιότητας από το κράτος μέλος.

2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β) σημεία i) έως iv), οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι άμεσες πρόσθετες δαπάνες που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα των σχετικών μέτρων. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β) σημείο v), οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι άμεσες πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν και/ή το διαφυγόν εισόδημα λόγω των σχετικών μέτρων.
4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 42

Ενισχύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη των ασθενειών

1. Ενισχύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη των ασθενειών σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά

την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης:

- α) των ασθενειών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας που παρατίθενται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429, ή περιλαμβάνονται στον κατάλογο ασθενειών των ζώων του κώδικα υγείας υδρόβιων οργανισμών του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών δαπανών που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων στο πλαίσιο σχεδίου εκρίζωσης·
 - β) των αναδυόμενων νόσων, οι οποίες πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429·
 - γ) των ζωοανθρωπονόσων υδρόβιων ζώων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁷· ή
 - δ) των νόσων εκτός των καταγεγραμμένων νόσων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 226 του εν λόγω κανονισμού.
2. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται μόνο για ασθένειες των υδρόβιων ζώων που διέπονται, σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις.
3. Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες για σκοπούς πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης:
- α) δαπάνες για υγειονομικούς ελέγχους, αναλύσεις, δοκιμές και άλλα μέτρα ανίχνευσης·
 - β) δαπάνες για τη βελτίωση μέτρων βιοπροφύλαξης·
 - γ) δαπάνες για την αγορά, αποθήκευση, διαχείριση ή διανομή εμβολίων, φαρμάκων και θεραπευτικών ουσιών για ζώα·
 - δ) δαπάνες για τη σφαγή, θανάτωση και καταστροφή των ζώων·
 - ε) δαπάνες για την καταστροφή ζωικών προϊόντων και προϊόντων που συνδέονται με ζώα·
 - στ) δαπάνες για τον καθαρισμό, την απεντόμωση ή την απολύμανση της εκμετάλλευσης και του εξοπλισμού· ή
 - ζ) δαπάνες για τις ζημιές που προκλήθηκαν λόγω της σφαγής, της θανάτωσης ή της καταστροφής των ζώων, των ζωικών προϊόντων και των προϊόντων που συνδέονται με ζώα.

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση προγράμματος για την εσωτερική αγορά, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων, τον τομέα των φυτών, των ζώων, των τροφίμων και των ζωοτροφών, και τις ευρωπαϊκές στατιστικές (Πρόγραμμα για την ενιαία αγορά) και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 99/2013, (ΕΕ) αριθ. 1287/2013, (ΕΕ) αριθ. 254/2014 και (ΕΕ) αριθ. 652/2014 (ΕΕ L 153 της 3.5.2021, σ. 1).

4. Οι ενισχύσεις δεν αφορούν μέτρα, το κόστος των οποίων η ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει ότι βαρύνει τον δικαιούχο, εκτός εάν το κόστος των εν λόγω μέτρων αντισταθμίζεται πλήρως από την επιβολή υποχρεωτικών επιβαρύνσεων στους δικαιούχους.
5. Τα καθεστώτα ενισχύσεων που αφορούν ασθένεια των ζώων θεσπίζονται εντός τριών ετών και η ενίσχυση καταβάλλεται εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της δαπάνης ή της ζημίας που προκλήθηκε από την ασθένεια των ζώων.
6. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 43

Ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ασθένειες των ζώων

1. Ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ασθένειες των ζώων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση επιδιώκει πρωτίστως τον σκοπό της πρόληψης ή του μετριασμού των ζημιών που προκαλούνται από ασθένειες των ζώων βάσει του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού.
2. Η ενίσχυση είναι δυνατό να καλύπτει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες που είναι άμεσες και ειδικές για προληπτικά μέτρα. Οι δαπάνες μπορεί να περιλαμβάνουν μόνο τις δαπάνες:
 - α) για την κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακινήτων ή
 - β) για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού, μέχρι το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου.
3. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 65 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 44

Ενισχύσεις για την ασφάλιση αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας

1. Ενισχύσεις για την ασφάλιση αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η ενίσχυση προωθεί τη διασφάλιση του εισοδήματος των υδατοκαλλιεργητών· και
 - β) η ενίσχυση συμβάλλει σε ασφάλιση αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας η οποία καλύπτει οικονομικές ζημιές που οφείλονται σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:
 - i) θεομηνίες·
 - ii) δυσμενή κλιματικά φαινόμενα·
 - iii) αιφνίδιες μεταβολές της ποιότητας και της ποσότητας του νερού για τις οποίες δεν ευθύνεται η επιχείρηση·
 - iv) ασθένειες στην υδατοκαλλιέργεια, βλάβη ή καταστροφή των εγκαταστάσεων παραγωγής για τις οποίες δεν ευθύνεται η επιχείρηση·
 - v) κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας·
 - vi) απώλεια παραγωγής λόγω επίθεσης από προστατευόμενα ή αρπακτικά ζώα·
 - vii) η ασφαλιστική κάλυψη δεν απαιτεί ούτε προσδιορίζει το είδος ή την ποσότητα της μελλοντικής παραγωγής και η ενίσχυση δεν περιορίζεται στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχεται από συγκεκριμένη ασφαλιστική επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων.
2. Η ύπαρξη των συνθηκών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημεία i), ii) και v) στην υδατοκαλλιέργεια αναγνωρίζεται επίσημα από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
 3. Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εκ των προτέρων κριτήρια, βάσει των οποίων θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί η επίσημη αναγνώριση που αναφέρεται στην παράγραφο 2.
 4. Η συμβολή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) αφορά την κάλυψη των δαπανών για έως και το 70 % του ασφαλιστρού για σύμβαση που καλύπτει έως και το 100 % της δυνητικής οικονομικής ζημίας.

ΤΜΗΜΑ 3

ΜΕΤΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 45

Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία

1. Ενισχύσεις για μέτρα σχετικά με την εμπορία οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η ενίσχυση προάγει μέτρα εμπορίας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας· και
 - β) η ενίσχυση έχει στόχο:
 - i) τη σύσταση οργανώσεων παραγωγών, ενώσεων οργανώσεων παραγωγών ή διακλαδικών οργανώσεων που πρόκειται να αναγνωριστούν σύμφωνα με το κεφάλαιο II τμήμα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·

- ii) την αναζήτηση νέων αγορών και τη βελτίωση των όρων διάθεσης στην αγορά προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων:
 - ειδών με καλές προοπτικές εμπορίας·
 - ανεπιθύμητων αλιευμάτων που εκφορτώνονται από εμπορικά αποθέματα σύμφωνα με τεχνικά μέτρα, με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και το άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·
 - προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που λαμβάνονται μέσω της χρήσης μεθόδων με χαμηλό αντίκτυπο για το περιβάλλον ή προϊόντων βιολογικής υδατοκαλλιέργειας, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848·
- iii) την προώθηση της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας μέσω της διευκόλυνσης:
 - της αίτησης για καταχώριση συγκεκριμένου προϊόντος και της προσαρμογής των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στις σχετικές απαιτήσεις συμμόρφωσης και πιστοποίησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁸·
 - της πιστοποίησης και της προώθησης προϊόντων βιώσιμης αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων προερχόμενων από παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας, και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων μεταποίησης·
 - της άμεσης εμπορίας προϊόντων αλιείας από παράκτιους αλιείς μικρής κλίμακας, μεταναστευτικούς αλιείς, αλιείς εσωτερικών υδάτων, πεζούς αλιείς ή παραγωγούς υδατοκαλλιέργειας·
 - της παρουσίασης και συσκευασίας προϊόντων·
- iv) τη συμβολή στη διαφάνεια της παραγωγής και των αγορών και τη διενέργεια ερευνών αγοράς και μελετών σχετικά με την εξάρτηση της Ένωσης από τις εισαγωγές·
- v) τη συμβολή στην ιχνηλασιμότητα των προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας και, κατά περίπτωση, στην ανάπτυξη οικολογικού σήματος ενωσιακής εμβέλειας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·
- vi) την κατάρτιση τυποποιημένων συμβάσεων για τις ΜΜΕ που συμβιβάζονται με το ενωσιακό δίκαιο·
- vii) τη διεξαγωγή εκστρατειών επικοινωνίας και προώθησης σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνικό επίπεδο για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα βιώσιμα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

³⁸

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1).

2. Η ενίσχυση λαμβάνει τη μορφή επιδοτούμενης υπηρεσίας ή άμεσης επιχορήγησης.
3. Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες:
 - α) άμεσες μισθολογικές δαπάνες·
 - β) έξοδα συμμετοχής·
 - γ) έξοδα μετακίνησης·
 - δ) δαπάνες δημοσιεύσεων·
 - ε) αγορά μελετών·
 - στ) το μίσθωμα εκθεσιακών χώρων και περιπτέρων και τα έξοδα εγκατάστασης και αποσυναρμολόγησής τους· ή
 - ζ) δαπάνες για τη διάδοση επιστημονικών γνώσεων και τεκμηριωμένων πληροφοριών σχετικά με αλιευτικά προϊόντα χωρίς να αναφέρεται εμπορική επωνυμία και τα διατροφικά τους οφέλη, καθώς και προτεινόμενες χρήσεις για τα προϊόντα αυτά.
4. Οι πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μπορούν να περιλαμβάνουν δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας κατά μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας. Οι πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημείο vii) δεν κάνουν αναφορά σε καμία συγκεκριμένη επιχείρηση, εμπορική επωνυμία ή προέλευση.
5. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 46

Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

1. Ενισχύσεις για τη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει επενδύσεις στη μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και η ενίσχυση αποσκοπεί στη στήριξη μέτρων που:
 - α) συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας ή τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας των αποβλήτων·
 - β) βελτιώνουν την ασφάλεια, την υγιεινή, την υγεία και τις συνθήκες εργασίας·
 - γ) στηρίζουν τη μεταποίηση των αλιευμάτων ιχθύων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίας και δεν είναι δυνατό να προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση·
 - δ) έχουν σχέση με τη μεταποίηση υποπροϊόντων που προκύπτουν από τις βασικές δραστηριότητες μεταποίησης·
 - ε) έχουν σχέση με τη μεταποίηση προϊόντων βιολογικής υδατοκαλλιέργειας δυνάμει των άρθρων 7 και 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/848·

- στ) οδηγούν στη δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, νέων ή βελτιωμένων διαδικασιών, ή νέων ή βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και οργάνωσης·
 - ζ) πληρούν τις προϋποθέσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης των ασθενειών που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχείο α)· ή
 - η) πληρούν τις προϋποθέσεις των επενδύσεων για την πρόληψη και τον μετριασμό υπό την προϋπόθεση του άρθρου 43.
2. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη των ασθενειών σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο ζ) δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ενίσχυση για επενδύσεις πρόληψης και μετριασμού ζημιών σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο η) του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 65 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

ΤΜΗΜΑ 4

ΆΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Άρθρο 47

Ενισχύσεις για τη συλλογή, διαχείριση, χρήση και επεξεργασία δεδομένων στον τομέα της αλιείας

1. Ενισχύσεις για τη συλλογή, διαχείριση, χρήση και επεξεργασία βιολογικών, περιβαλλοντικών, τεχνικών και κοινωνικοοικονομικών δεδομένων στον τομέα της αλιείας οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση στηρίζει τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 25 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και διευκρινίζεται περαιτέρω στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁹.
2. Τα μέτρα που είναι δυνατό να καλύπτονται από τις ενισχύσεις είναι μόνο τα ακόλουθα:
 - α) η συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων με στόχο την επιστημονική ανάλυση και την υλοποίηση της ΚΑΠ·

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, σχετικά με τη θέσπιση ενωσιακού πλαισίου για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας και τη στήριξη όσον αφορά τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για την κοινή αλιευτική πολιτική και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 157 της 20.6.2017, σ. 1).

- β) τα εθνικά, διεθνικά και υποεθνικά πολυετή προγράμματα δειγματοληψίας, υπό την προϋπόθεση ότι σχετίζονται με αποθέματα που καλύπτονται από την ΚΑΠ·
 - γ) η παρακολούθηση στη θάλασσα των εμπορικών και ερασιτεχνικών αλιευτικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων των θαλάσσιων οργανισμών όπως τα θαλάσσια θηλαστικά και τα πουλιά·
 - δ) οι επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα· ή
 - ε) η βελτίωση των συστημάτων συλλογής και διαχείρισης δεδομένων και η υλοποίηση πιλοτικών μελετών, με στόχο τη βελτίωση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής και διαχείρισης δεδομένων.
3. Οι ενισχύσεις είναι δυνατό να καλύπτουν μόνο τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται άμεσα ως αποτέλεσμα των υποστηριζόμενων μέτρων:
- α) άμεσες μισθολογικές δαπάνες·
 - β) έξοδα συμμετοχής·
 - γ) έξοδα μετακίνησης·
 - δ) δαπάνες δημοσιεύσεων·
 - ε) επενδύσεις σε συστήματα συλλογής δεδομένων και διαχείρισης δεδομένων·
 - στ) αγορά υπηρεσιών συλλογής δεδομένων.
4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 48

Ενισχύσεις για την πρόληψη και τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες

1. Ενισχύσεις για την πρόληψη και τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση επιδιώκει πρωτίστως τον σκοπό της πρόληψης ή του μετριασμού ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες.
2. Όταν για μια επένδυση απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει διενεργηθεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
3. Η ενίσχυση είναι δυνατό να καλύπτει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες που είναι άμεσες και ειδικές για προληπτικά μέτρα. Οι δαπάνες μπορεί να περιλαμβάνουν μόνο τις ακόλουθες δαπάνες:
 - α) για την κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακινήτων·

- β) για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού, μέχρι το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου.
4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 65 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 49

Ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες

1. Ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους έχει αναγνωρίσει επίσημα το φαινόμενο ως θεομηνία· και
 - β) υπάρχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ της θεομηνίας και των ζημιών που υπέστη η επιχείρηση.
2. Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εκ των προτέρων κριτήρια, βάσει των οποίων θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί η επίσημη αναγνώριση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.
3. Η ενίσχυση καταβάλλεται απευθείας στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών μέλος της οποίας είναι η επιχείρηση. Όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα και οργάνωση παραγωγών, το ύψος της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης για το οποίο είναι επιλέξιμη η εν λόγω επιχείρηση.
4. Τα καθεστώτα ενισχύσεων που αφορούν συγκεκριμένη θεομηνία θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης της θεομηνίας. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία.
5. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τις ζημίες που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο της θεομηνίας, όπως εκτιμώνται από αρμόδια δημόσια αρχή, από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα αναγνωρισμένο από τη χορηγούσα αρχή ή από ασφαλιστική εταιρεία. Οι εν λόγω ζημίες μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α) υλικές ζημίες σε περιουσιακά στοιχεία, όπως κτίρια, εξοπλισμό, μηχανήματα, αποθέματα και μέσα παραγωγής· ή
 - β) απώλεια εισοδήματος λόγω πλήρους ή μερικής καταστροφής της παραγωγής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και των σχετικών μέσων παραγωγής για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες από την εκδήλωση της θεομηνίας.
6. Ο υπολογισμός των υλικών ζημιών βασίζεται στο κόστος της αποκατάστασης ή στην οικονομική αξία των πληγέντων περιουσιακών στοιχείων πριν από τη θεομηνία. Οι υλικές ζημίες δεν υπερβαίνουν το κόστος αποκατάστασης ή τη μείωση της πραγματικής εμπορικής αξίας λόγω της θεομηνίας, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της αξίας του περιουσιακού στοιχείου αμέσως πριν και αμέσως μετά τη θεομηνία.

7. Η απώλεια εισοδήματος υπολογίζεται με αφαίρεση:
- α) του γινομένου του πολλαπλασιασμού της ποσότητας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά το έτος επέλευσης της θεομηνίας ή κάθε επόμενο έτος που επηρεάστηκε από την πλήρη ή μερική καταστροφή των μέσων παραγωγής επί τη μέση τιμή πώλησης κατά το εν λόγω έτος· από
 - β) το γινόμενο του πολλαπλασιασμού της μέσης ετήσιας ποσότητας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά την προηγούμενη της θεομηνίας τριετή χρονική περίοδο, ή ενός μέσου όρου τριετίας βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε της θεομηνίας, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής, επί τη μέση τιμή πώλησης.
8. Οι ζημιές υπολογίζονται στο επίπεδο του εκάστοτε δικαιούχου. Σε περίπτωση που μια ΜΜΕ συστάθηκε σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του γεγονότος, η αναφορά στις τριετείς περιόδους της παραγράφου 7 στοιχείο β) νοείται ως αναφορά στον κύκλο εργασιών που προκύπτει ή στην ποσότητα των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράγεται και πωλείται από μια μέση επιχείρηση του ίδιου μεγέθους με τον αιτούντα, δηλαδή πολύ μικρή επιχείρηση ή μικρή επιχείρηση ή μεσαία επιχείρηση, αντίστοιχα, στον εθνικό ή περιφερειακό τομέα που επλήγη από το δυσμενές καιρικό φαινόμενο το οποίο είναι δυνατό να εξομοιωθεί με φυσική καταστροφή.
9. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 50

Ενισχύσεις για την πρόληψη και τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα τα οποία είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία

1. Ενισχύσεις για την πρόληψη και τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Όταν για μια επένδυση απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει διενεργηθεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
3. Η ενίσχυση είναι δυνατό να καλύπτει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες που είναι άμεσες και ειδικές για προληπτικά μέτρα. Οι δαπάνες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν τις δαπάνες για ένα από τα ακόλουθα:
 - α) για την κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακινήτων·
 - β) για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού, μέχρι το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου.

4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 65 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 51

Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία

1. Ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τους όρους που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.
2. Η ενίσχυση πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους έχει αναγνωρίσει επίσημα το φαινόμενο ως δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία· και
 - β) υπάρχει άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία και της ζημίας που υπέστη η επιχείρηση.
3. Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εκ των προτέρων κριτήρια, βάσει των οποίων θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί η επίσημη αναγνώριση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.
4. Η ενίσχυση καταβάλλεται απευθείας στη σχετική επιχείρηση.
5. Τα καθεστώτα ενισχύσεων θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία.
6. Επιλέξιμες μπορεί να είναι οι δαπάνες για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία, όπως εκτιμώνται είτε από δημόσια αρχή, είτε από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα αναγνωρισμένο από τη χορηγούσα αρχή, είτε από ασφαλιστική επιχείρηση. Οι εν λόγω ζημιές μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α) υλικές ζημιές σε περιουσιακά στοιχεία, όπως κτίρια, εξοπλισμό, μηχανήματα, αποθέματα και μέσα παραγωγής· ή
 - β) απώλεια εισοδήματος λόγω πλήρους ή μερικής καταστροφής της παραγωγής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και των σχετικών μέσων παραγωγής για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες από την εκδήλωση δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία.
7. Ο υπολογισμός των υλικών ζημιών βασίζεται στο κόστος της αποκατάστασης ή στην οικονομική αξία των πληγέντων περιουσιακών στοιχείων πριν από το δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία. Δεν πρέπει να

υπερβαίνει το κόστος αποκατάστασης ή τη μείωση της πραγματικής εμπορικής αξίας λόγω του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της αξίας του περιουσιακού στοιχείου αμέσως πριν και αμέσως μετά το δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία.

8. Η απώλεια εισοδήματος υπολογίζεται με αφαίρεση:
- α) του γινομένου του πολλαπλασιασμού της ποσότητας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά το έτος εκδήλωσης του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που μπορεί να εξομοιωθεί με θεομηνία, ή κάθε επόμενο έτος που επηρεάστηκε από την πλήρη ή μερική καταστροφή των μέσων παραγωγής επί τη μέση τιμή πώλησης κατά το εν λόγω έτος· από
 - β) το γινόμενο του πολλαπλασιασμού της μέσης ετήσιας ποσότητας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά την προηγούμενη των δυσμενών κλιματικών φαινομένων που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία τριετή χρονική περίοδο ή ενός μέσου όρου τριετίας βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε των δυσμενών κλιματικών φαινομένων που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής, επί τη μέση τιμή πώλησης.
9. Οι ζημιές υπολογίζονται στο επίπεδο του εκάστοτε δικαιούχου. Σε περίπτωση που μια ΜΜΕ συστάθηκε σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του γεγονότος, η αναφορά στις τριετείς περιόδους της παραγράφου 7 στοιχείο β) νοείται ως αναφορά στον κύκλο εργασιών που προκύπτει ή στην ποσότητα των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράγεται και πωλείται από μια μέση επιχείρηση του ίδιου μεγέθους με τον αιτούντα, δηλαδή πολύ μικρή επιχείρηση ή μικρή επιχείρηση ή μεσαία επιχείρηση, αντίστοιχα, στον εθνικό ή περιφερειακό τομέα που επλήγη από το δυσμενές καιρικό φαινόμενο το οποίο είναι δυνατό να εξομοιωθεί με φυσική καταστροφή.
10. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 52

Ενισχύσεις για την πρόληψη και τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα

1. Ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από τη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) η επένδυση αποσκοπεί πρωτίστως στην πρόληψη ή τον μετριασμό ζημιών που προκαλούνται από τη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων·
 - β) όσον αφορά την αλιεία, στόχος της επένδυσης είναι η πρόληψη και ο μετριασμός της διαρπαγής ή η πρόληψη και ο μετριασμός ζημιών σε αλιευτικά εργαλεία ή άλλο λειτουργικό υλικό που προκαλούνται από τη συμπεριφορά προστατευόμενου ζώου.

2. Όταν για μια επένδυση απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει διενεργηθεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
3. Η ενίσχυση είναι δυνατό να καλύπτει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες που είναι άμεσες και ειδικές για προληπτικά μέτρα. Οι δαπάνες είναι δυνατό να περιλαμβάνουν μία από τις ακόλουθες δαπάνες:
 - α) για την κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακινήτων·
 - β) για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού, μέχρι το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου.
4. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει, σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % των επιλέξιμων δαπανών. Τα ειδικά μέγιστα ποσοστά έντασης ενίσχυσης καθορίζονται στο παράρτημα IV. Όταν μία πράξη εμπίπτει σε περισσότερες από μία από τις σειρές 1 έως 11 του παραρτήματος IV, ισχύει το υψηλότερο μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης.

Άρθρο 53

Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα

1. Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3, υπό την προϋπόθεση ότι:
 - α) υπάρχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ των ζημιών που προκλήθηκαν και της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων·
 - β) επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τις ζημιές που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο του ζημιογόνου γεγονότος, όπως εκτιμώνται από δημόσια αρχή, από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα αναγνωρισμένο από τη χορηγούσα αρχή ή από ασφαλιστική εταιρεία· και
 - γ) για τον τομέα της αλιείας, οι ενισχύσεις που αφορούν τις ζημιές για ζώα περιορίζονται σε ζημιές σε αλιεύματα.
2. Οι προς αποκατάσταση ζημιές μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α) ζημιές για ζώα στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας: οι επιλέξιμες δαπάνες βασίζονται στην αγοραία αξία των ζώων που υπέστησαν ζημία ή θανατώθηκαν από τα προστατευόμενα ζώα·
 - β) ζημιές στα αλιεύματα στον τομέα της αλιείας που προκλήθηκαν από προστατευόμενα ζώα· ή
 - γ) υλικές ζημιές στα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία: εξοπλισμός, μηχανήματα, ακίνητα.
3. Η αγοραία αξία που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου καθορίζεται με βάση την αξία των ζώων αμέσως πριν να επέλθει η ζημία που

προκλήθηκε από τη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων και ως εάν δεν είχαν πληγεί από τη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων.

4. Ο υπολογισμός των υλικών ζημιών βασίζεται στο κόστος της αποκατάστασης ή στην οικονομική αξία των πληγέντων περιουσιακών στοιχείων πριν από τη ζημία που προκλήθηκε. Δεν πρέπει να υπερβαίνει το κόστος αποκατάστασης ή τη μείωση της πραγματικής εμπορικής αξίας λόγω των προστατευόμενων ζώων, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της αξίας του περιουσιακού στοιχείου αμέσως πριν και αμέσως μετά τη ζημία που προκλήθηκε.
5. Στις προς αποκατάσταση ζημίες μπορούν να προστεθούν άλλες δαπάνες που πραγματοποίησε η δικαιούχος επιχείρηση λόγω της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων, αλλά πρέπει να αφαιρεθούν από αυτές οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν άμεσα λόγω της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων και τις οποίες θα πραγματοποιούσε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση, καθώς και τυχόν έσοδα από την πώληση προϊόντων που συνδέονται με τα ζώα που επλήγησαν ή θανατώθηκαν.
6. Εκτός από τις πρώτες επιθέσεις από προστατευόμενα ζώα, οι δικαιούχοι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για τον μετριασμό του κινδύνου των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και για την παροχή κινήτρου για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων. Οι προσπάθειες αυτές λαμβάνουν τη μορφή προληπτικών μέτρων, όπως περίφραξη ασφαλείας, τα οποία είναι ανάλογα του κινδύνου ζημιών που μπορεί να προκληθούν από τη συμπεριφορά προστατευόμενων ζώων στην αντίστοιχη περιοχή, εκτός εάν τέτοιου είδους μέτρα δεν είναι εφικτά.
7. Η ενίσχυση καταβάλλεται απευθείας στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών μέλος της οποίας είναι η επιχείρηση. Όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών, το ύψος της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης για το οποίο είναι επιλέξιμη η επιχείρηση.
8. Τα καθεστώτα ενισχύσεων θεσπίζονται εντός περιόδου τριών ετών από την ημερομηνία επέλευσης του ζημιογόνου γεγονότος. Οι ενισχύσεις καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία.
9. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημίες, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 54

Ενισχύσεις για έργα ΤΑΠΤΚ

1. Ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών που πραγματοποιούνται από ΜΜΕ που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τους όρους του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι του παρόντος κανονισμού.
2. Ενισχύσεις για την κάλυψη δαπανών που πραγματοποιούνται από δήμους οι οποίοι συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ, που αναφέρονται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ορίζονται ως τοπική ανάπτυξη LEADER στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας για την υλοποίηση έργων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της

ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I του παρόντος κανονισμού.

3. Επιλέξιμες για έργα ΤΑΠΤΚ είναι οι ακόλουθες δαπάνες:
- α) το κόστος της προπαρασκευαστικής στήριξης, της ανάπτυξης ικανοτήτων, της κατάρτισης και της δικτύωσης, με σκοπό την προετοιμασία και την υλοποίηση στρατηγικής ΤΑΠΤΚ που αναφέρεται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰.
 - α) υλοποίηση εγκεκριμένων πράξεων·
 - β) προετοιμασία και υλοποίηση δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας·
 - γ) δαπάνες λειτουργίας που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ· ή
 - δ) συντονισμός της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και των έργων, και για τη στήριξη δυνητικών δικαιούχων με σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και την προετοιμασία αιτήσεων.
4. Οι δαπάνες των δήμων οι οποίοι συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μπορεί να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση μόνο βάσει του παρόντος άρθρου, υπό τον όρο ότι πραγματοποιούνται σε έναν από τους ακόλουθους τομείς:
- α) έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία·
 - α) περιβάλλον·
 - β) απασχόληση και κατάρτιση·
 - γ) πολιτισμός και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς·
 - δ) διατήρηση βιολογικών πόρων της θάλασσας και των γλυκών υδάτων·
 - ε) προώθηση τροφίμων εκτός παραρτήματος I της ΣΛΕΕ·
 - στ) αθλητισμός.
5. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τα ανώτατα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται για κάθε τύπο πράξης στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139.

Άρθρο 55

Περιορισμένα ποσά ενίσχυσης για έργα ΤΑΠΤΚ

1. Οι ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ, ή επωφελούνται από αυτά, όπως αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 1 του παρόντος

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I του παρόντος κανονισμού.

Οι ενισχύσεις σε δήμους που συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ, ή επωφελούνται από αυτά, όπως αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.

Οι δαπάνες των δήμων οι οποίοι συμμετέχουν σε έργα ΤΑΠΤΚ, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μπορεί να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση μόνο βάσει του παρόντος άρθρου, υπό τον όρο ότι πραγματοποιούνται σε έναν από τους ακόλουθους τομείς:

- α) έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία·
- α) περιβάλλον·
- β) απασχόληση και κατάρτιση·
- γ) πολιτισμός και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς·
- δ) διατήρηση βιολογικών πόρων της θάλασσας και των γλυκών υδάτων·
- ε) προώθηση τροφίμων εκτός παραρτήματος I της ΣΛΕΕ·
- στ) αθλητισμός.

Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης βάσει του παρόντος άρθρου που χορηγείται ανά έργο ΤΑΠΤΚ δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR.

Άρθρο 56

Φορολογικές απαλλαγές και μειώσεις σύμφωνα με την οδηγία 2003/96/EK

1. Ενισχύσεις υπό τη μορφή φορολογικών απαλλαγών ή μειώσεων που θεσπίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και το άρθρο 15 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/EK συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της οδηγίας 2003/96/EK και του κεφαλαίου I του παρόντος κανονισμού.

Οι δικαιούχοι επιχειρήσεις των φορολογικών απαλλαγών ή μειώσεων επιλέγονται βάσει διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων. Κατά περίπτωση, καταβάλλουν τουλάχιστον το αντίστοιχο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας που καθορίζεται στην οδηγία 2003/96/EK.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 57

Συνέχιση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1388/2014

Το άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1388/2014⁴¹ ορίζει ότι ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ο παρών κανονισμός θα αντικαταστήσει τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 μετά τη λήξη ισχύος του.

Άρθρο 58

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του, εάν οι εν λόγω ενισχύσεις πληρούν όλους τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, με εξαίρεση το άρθρο 9.
2. Οι ενισχύσεις που δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών που θεσπίστηκαν δυνάμει του άρθρου 1 του προγενέστερα ισχύοντος κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 αξιολογούνται από την Επιτροπή με βάση τα σχετικά πλαίσια, κατευθυντήριες γραμμές, ανακοινώσεις και κοινοποιήσεις.
3. Οι μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγούνται πριν από την 1η Ιανουαρίου 2023 βάσει οποιουδήποτε κανονισμού εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.
4. Κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα καθεστώτα ενισχύσεων που έχουν απαλλαγεί βάσει του παρόντος κανονισμού εξακολουθούν να απαλλάσσονται για περίοδο προσαρμογής έξι μηνών.

Άρθρο 59

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2023.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

⁴¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 369 της 24.12.2014, σ. 37).

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 14.12.2022

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN